

"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eina Pienųmielis, Chicago, Ill.
Metinė Preneris: \$2.00
Sveikintose V. j.ose: \$2.50
Kamandėje ir M. i. e: \$3.00
Visose kitose i. e. p. s. t. e: \$3.00
Prenumeruoti apmokama iš viršaus. Prenumeruoto
metas skaitosi nuo dienos pristavyimo, ne nuo Naujų Me-
tų. Apie preneris ir kitus reikalingus laiškus Adresuoti:
A. OLSEWICKI
3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published Fridays at Chicago, Ill.
Yearly Subscription rates:
In United States: \$2.00
To Canada and Mexico: \$2.50
To all other Foreign Countries: \$3.00
Advertising rates on application. Address
A. OLSEWICKI, Pub.
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of ch 3rd, 1879.

Metai XXII

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 28 d. LAPKRIČIO (NOVEMBER), 1913 M.

No. 48

POLITISKOS ŽINIOS.

MEXIKO.

Paštartinis Mexiko prezidentas Huerta visai nepaiso galimo kaimyno reikalavimo ir, kaip rodosi, nesiskubina nuo prezidento vietos pasitraukti. Matyt, jis ištikro ir netiki, kad Jungtinės Valstijos siųstų Mexikui kariūmenę tvarkyti. Išliko svetimame krašte su kariūmene tvarka daryti tai netikėtas budas ramimui, o Jungtinės Valstijos jis yra dar pavojingesnis negu kitoms. Siuntimas Mexikui kariūmenės dar labiau suartintų visas ispaniskas Amerikos republikas ir Braziliją, jos galėtų beveik taip jau tvirtai rysi užmegsti kaip ir Jungtinės Valstijos, o tasyk jau nei Wilson, nei Bryan nedrįstų pasiulyti su kariūmene kur nors mėginti tvarkyti. Ir dabar Jungtinės Valstijos neužsitiki ne tik ispaniskas Amerikos republikas, bet net Kanada, nors ji daugume apyventra angliskai kalbančių žmonių. Tie visi džiaugsis iš Jungtinių Valstijų nepasisekimu; kitur gi jos taipgi draugų ir padėjėjų neraz.

Washingtonė manė, kad Mexiko kongresas arba panaikins Huertos išrinkimą prezidentu, arba pats išsikirstys, bet tokios viltys pasirodė be pamato. Kongresas pagyrė Huertos veikimą ir pažadėjo jį remti. Huerta gerai supranta savo padėjimą, bet visgi nenori pasiduoti, kol priešai galutinai jo nepergalės. Jis visai netiki, kad Jungtinės Valstijos siųstų Mexikui kariūmenę, o prezidento Wilsono reikalavimo, kol reikalavimai neparemti kariūmene, jis neklauto. Ne daug jis daro ir iš žadamos blokados Mexiko portų, nes jėgų Jungtinių Valstijų kariški laivai gali apvaldyti tulas Mexiko portus, tai jų jurevialai netoli nuskrįs ir krašto vidurius. Dėl blokados portų Jungtinės Valstijos susipykti turėtų su turinčiais Mexike svarbius ekonomiskus reikalus kitais kraštais; toki vaidai Huerta visgi gali ir šokiaktokią naudą atgauti.

Didžiausias negerumas yra stoka pinigų. Išdas Huertos beveik visi išsitušino, o paskolos gauti negalima. Todėl, kad išgavus kiek pinigų, jis svetimos kompanijos parduoda visokias koncepcijas. Pakelta veik dvigubai tuli mokesčiai, bet to užteks neilgam. Dėl netvarkos, produktų kainos nepasakytai pakilo ir, kaip paravinėtoji sako, turės dar labiau pakilti, o čia netik Huerta, bet ir nedalyvaujantiems revoliucijoj truksta pinigų. Truksta pinigų vienok ne tik Huerta, bet ir revoliucionieriams, nors tie su ramiais gyventojais didelių ceremonijų nedaropšia viska, kas tik jiems pasirodo reikalinga, o taip elgdami, jie ir be pinigų gali kokį laiką apsieiti. Generolas Villa leidžia jo paties čekius ir juos visi turi už gerą pinigų imti, nes prisiegtis pavojinga. Gali ir Huerta leisti taipgi be vertės popierinius pinigus, bet jis tuos pinigus tik namieje gali leisti, bet už juos užsieniuose jo kareiviams nei vieno patrono, nei karabino nieks neduos.

Anglija į Vera Cruz pasiuntė dar savo kariški laivų, nors tas ir nepatinka Jungtinių Valstijų užsienio ministerijai Bryan, ir jis prieš tai protestavo, bet Anglija protesto nepaiso, nes ir jį Mexike turi svarbius reikalus, kaip ir Amerika, o ginti juos nenori pavesti svetimiems, jeigu pati gali apginti.

Pasiūstas pas revoliucionierių vadovą Jungtinių Valstijų pasiuntinys negalėjo susitaikyti su Carranza, kuris nuo Jungtinių Valstijų reikalavo vien atidarymo rubezijos ginklų gabenimui. Pasiūstas ten pasiuntinys Lane, nieko nenuveikęs, sugrįžo namon.

Taigi pasirodo, kad prezidentui Wilsonui ir užsienio ministerijai ne tik nesieka su Huerta, bet jiems nesieka ir Carranza savo įnagių padaryti. Revoliucionierių vadovas generolas Villa iškeliauo iš Juarez pas savo kariūtojus, stovinčius 26 mylios į pietus ir su visomis savo pajėgomis rengiasi traukti Mexiko sostinės link.

Revoliucionierių vadovas generolas Aguilas buvo užėmęs miestą Tuxpam, bet paskui, turbūt pabūgęs besartiūnščios kariūmenės, ji be musio apleido ir nutraukė miesto Tampico link, kur yra daugiau revoliucionierių. Aplinkinės Mazatlan traukiausiai revoliucionierių su kariūmene, kuri stengiasi pasitraukti į Mazatlan, o revoliucionieriai nori ten jos neiešti. Amerikoniškų laikraščių korespondentai perstato Huertos kariūmenę ir jos aficierius labai blogai švejoj. Gal jie ir negeriausi, bet, be abejonės, ir revoliucionierių kariūtojai negeresni. Ir Jungtinių Valstijų kareiviai kitur labai yra peikiami.

CHINA.

Chinuose vėl susekė sukaltį prieš valdžią; sukaltininkai norėjo išversti republikonišką tvarką ir sostą sugrąžinti cesoriui. Ne greitai dar Chinuose žmonės įstengs suprasti gerumą republikoniškos tvarkos ir ne kartą dar mėgė ją išversti. Tame nieko įstabaus nėra, nes chiniečiai tūkstančius metų garbino savo cesoriu, tai jiems sunku suprasti valdymą jų pačių aprubežiuotam laikui renkamo žmogaus. Taip buvo ir kitur. Antai Francuzijoj dabar yra jau trečia respublika ir šioji jau laikosi, nes žmonės prie tokios tvarkos jau priprato. Sveicarijoj republikoniška tvarka laikosi gerai, nes Sveicarija tai mažas kraštas, o tokiose politikieriams maža yra progta tautą išnaudoti. Jungtinėse Valstijose republikoniška tvarka jau dabar kitokia negu buvo Washingtono laikuose, kada kada tik pasilinusavęs kraštas buvo vargingas. Bet kraštui praturtėjus, turtuoliams vis labiau patinka monarchiška tvarka, kur daugiau yra progos pasirodyti. Prais dar kiek laiko, o tarp turtuolių ir Amerikoj atsiras norinčių monarchijos, nors antai Anglijos karaliaus valdžia ir dabar daug labiau aprubežiuota negu Amerikos prezidento.

Chinuose republikoniška tvarka įvesta vos nuo dviejų metų; todėl gyventojai prieš jos neturėjo laiko priprasti ir pamatyti jos naudingumą. Todėl ir kila ten vienas po kitam sukaltis. Vieniems nepatinka prezidentas Juanshikai, kitiems pati republikoniška tvarka. Naujai prezidentu Chinų reodublikos išrinktas Juanshikai, tapo iškilmingai savo vieton įvestas. Dėlo ordieriais apdovonota daugybė žymesnių chiniečių ir svetimų diplomatu. Ordierį gavo ir Amerikos ambasadorius Cahoun.

FRANCUZIJA.

Francuzijos kariūmenė išdailinta nauji karabina, kurie pasirodė taip geri, kad tokių neturi nei vienas kitas civiliziuotas kraštas. Todėl dabar Vokietija pabrivatruo bažnyčios murtuose. Dabar tuose murtuose įtaisyta prieklauda 75-iems senjams. — Miesto valdyba nori įsteigti savo gimnaziją; tuo tikslu miesto valdyba norėjo atpirkti Katchės vyrų gimnaziją. Tačiau dabar svetimo ministerija pranešė mokslo apygardos globėjui, jog Katchės gimnazijos negalima esą perleisti miestui, nes ji turinti būti uždarąta miesto valdyba galinti paduoti prašymą leisti jai

turi daugiausia orlaivių, turi jų jau 500, tai ir vokiečiai, kaip galėdami, skubina daugini kariški orlaivių skaitliū, bet iki siol dar vokiečiai ant tos dirvos neįstengė francuzus pavyti. Neuzsitikėjimą tarp šių civilizuočių tautų nuo 1871 m., kada francuzai tapo vokiečių sumušti ir nužudė dvi provincijas, ne tik nesimažina, bet vis labiau auga. Perėitą savaitę francuzas orlaivininkas Vedrine, norėdamas išmėginti orlaivio greittumą ir persitikinti, kaip toli be nusileidimo gali nuklekti, atsisaukė į Vokietijos valdžią su prašymu leisti jam iškeltis Vokietija. Tas vienok buvo atsakyta, nes, vokiečiai pabūgo, kad jis, lekdamas ties Vokietijos tvirtovėms, jų planų nenuimty, iš ko, kilus karti, francuzai galėtų pasinaudoti. Vedrine vienok nepaisė Vokietijos uždraudimo ir, sėdęs Francuzijoj orlaiviu, perlėkė Vokietija, nors mėginta jį gaudyti, ir atlekė Pragon, Čekijoj. Jeigu jį vokiečiai būtų pagavę, tai, kaippo svetimą šnipą, būtų ke liems metams kalėjiman pasiūty.

savo pingais įsteigti visai naują gimnaziją, tik toje naujoje gimnazijoje turis buti nustatytas procentas žydams mokiniams. — Vilnius — Vilniaus ukio draugija nutarė pavesti tam tikrai komisijai iširti, kiek ir kokio pieno gaminama Vilniaus, Vileikos, Dysnos ir Lydos apskrįčiuose. Tam tikslui draugija paskyrė 3,000 rubl. — Rinkimams į miesto Tarybą besiantarant, subružo vilniečiai. Lenkai-tautininkai darbuojasi knuonolaušia. Susidarė jųjū tarpe komitetas, kuris save pavadinė "bepartijiniu" ir savo organuose "Kur. Lit." ir "Gaz. Codz." paskelbė visą kandidatų eile. Tame sąrašė išvardytos 96 vietos "tuzų" pavardės, iš kurių 80 skiriama į Tarybą, o 16 kandidatams. Bet ir kitų Vilniaus gyventojų sluogsniai nei nemanio šiausti. Eina gandai ir apie kitą, kitaip nudažytą komitetą, — tas esąs jau laimėjęs sau salminkų tarpe cenzą turinčiųjų. Bet jų dviejų dješnių komitetų, esą susidarė dar keli atskiri būriai, kurie vėl savo salminkams norėtų Tarybon pravešti. Vienu žodžiu, verda.

Lietuviai, kol-kas, tame judėjime beveik ir nedalyvauja. Permazas dar cenzą turinčiųjų skaitčius jųjū tarpe, Tiesa, vieną lietuvį lenkai, pripažindami savo žmogumi (gal idel jo gabumo miesto reikaluose orientuotis), įnešė dargi į savo "bepartijinio" komiteto sąrašą.

Kiek teko suzinoti, tai oficialiame sąrašė cenzą turinčiųjų dar dabar vos 27 lie. urviai, iš tų dar to visai neaiškio žmonės iš tautinio atžvilgio. — Šie miesto rinkimai dar ir tuo svarbi, kad pradėjus naujies miesto Tarybos nariams pildyti savo pildėms, pasibaigs miesto pirmininko, Venclavskio ir Valdybos narių Karpaviciaus bei Tupalskio ir miesto sekretoriaus įgaliojimai.

Rinkikų, turinčių cenzą, esama Vilniuje viso labo 1,369. — Vilniaus gubernatorius Venclavskas Peterburgo laikraščių yra skaitomas vienu iš daugelio kandidatų į vyriausiojo pacho ir telegrafo valdybos viršininko Sevastjanovo vietą, kurią šitas apleidžia ir yra skiriamas į senatą.

IS LIETUVOS.

VILNIAUS GUBERNIJA.

VILNIUS.

— Svetimo ministerio padėjias baronas Taubė šitį pasakė vieno Vilniaus laikraščio bendradarbiui Vilniaus universiteto reikalais: "Svetimo ministerijoje ligšiol buvo svarstomas naujojo universiteto klausimas Vasaros-Vakary krašte, bet ne Vilniuje — ir svarstomas buvo tasai klausimas vien principiai. Arčiausiai, vadinams, iš praktikos pusės, tas dalykas nebūvo svarstomas. Universiteto prašo, Minskas, Vitebskas ir Vilnius. Man tačiau rodos, jog nei vienas iš jų universiteto negausiats, nes — mano naumone — tie miestai kai-kuriais atžvilgiais nėra prie to prisiriošę. Visu-pirma universitetas bus atidarytas Kaukaze."

— Kadangi N. Vileikos pamilselijū ligoninė nebetelpa visi ligoniniai, kilo sumanymas atgaivinti senąją pamilselijū ligoninę bifratru bažnyčios murtuose. Dabar tuose murtuose įtaisyta prieklauda 75-iems senjams.

— Miesto valdyba nori įsteigti savo gimnaziją; tuo tikslu miesto valdyba norėjo atpirkti Katchės vyrų gimnaziją. Tačiau dabar svetimo ministerija pranešė mokslo apygardos globėjui, jog Katchės gimnazijos negalima esą perleisti miestui, nes ji turinti būti uždarąta miesto valdyba galinti paduoti prašymą leisti jai

savo pingais įsteigti visai naują gimnaziją, tik toje naujoje gimnazijoje turis buti nustatytas procentas žydams mokiniams. — Vilnius — Vilniaus ukio draugija nutarė pavesti tam tikrai komisijai iširti, kiek ir kokio pieno gaminama Vilniaus, Vileikos, Dysnos ir Lydos apskrįčiuose. Tam tikslui draugija paskyrė 3,000 rubl. — Rinkimams į miesto Tarybą besiantarant, subružo vilniečiai. Lenkai-tautininkai darbuojasi knuonolaušia. Susidarė jųjū tarpe komitetas, kuris save pavadinė "bepartijiniu" ir savo organuose "Kur. Lit." ir "Gaz. Codz." paskelbė visą kandidatų eile. Tame sąrašė išvardytos 96 vietos "tuzų" pavardės, iš kurių 80 skiriama į Tarybą, o 16 kandidatams. Bet ir kitų Vilniaus gyventojų sluogsniai nei nemanio šiausti. Eina gandai ir apie kitą, kitaip nudažytą komitetą, — tas esąs jau laimėjęs sau salminkų tarpe cenzą turinčiųjų. Bet jų dviejų dješnių komitetų, esą susidarė dar keli atskiri būriai, kurie vėl savo salminkams norėtų Tarybon pravešti. Vienu žodžiu, verda.

Lietuviai, kol-kas, tame judėjime beveik ir nedalyvauja. Permazas dar cenzą turinčiųjų skaitčius jųjū tarpe, Tiesa, vieną lietuvį lenkai, pripažindami savo žmogumi (gal idel jo gabumo miesto reikaluose orientuotis), įnešė dargi į savo "bepartijinio" komiteto sąrašą.

Kiek teko suzinoti, tai oficialiame sąrašė cenzą turinčiųjų dar dabar vos 27 lie. urviai, iš tų dar to visai neaiškio žmonės iš tautinio atžvilgio. — Šie miesto rinkimai dar ir tuo svarbi, kad pradėjus naujies miesto Tarybos nariams pildyti savo pildėms, pasibaigs miesto pirmininko, Venclavskio ir Valdybos narių Karpaviciaus bei Tupalskio ir miesto sekretoriaus įgaliojimai.

Rinkikų, turinčių cenzą, esama Vilniuje viso labo 1,369. — Vilniaus gubernatorius Venclavskas Peterburgo laikraščių yra skaitomas vienu iš daugelio kandidatų į vyriausiojo pacho ir telegrafo valdybos viršininko Sevastjanovo vietą, kurią šitas apleidžia ir yra skiriamas į senatą.

KAUNO GUBERNIJA.

KAUNAS.

— Svetimo ministerijai paklausus, Kauno gubernatorius su kitais valdininkais nutarė naują mokytojų seminariją, skiriamą mokytojų, įkurti Antaleptuose, prie pravoslavų moterų vienuoly.

— Yra paduotas prašymas leisti įkurti ir vyrams skiriamą mokytojų seminariją prie Pozaisko pravoslavų vienuoly.

Tokiū būdu gal netrukus Kauno gubernijoje turėsime net tris mokytojų seminarijas.

— Kauno "Blaiybė" gavo didelį sidabrinį medalį Peterburgo higienos parodoje.

DARBENAI. Vietos arbatnamoj buvo blaivininkų susirinkimas. Pirmiausia vietinis kunigas pranešė apie elgėtu namo pirkimą. Jis paaiškino, kad jei bus perkamas elgėtu namas, tai tam tikslui viena mergelė aukojanti penkis šimtus rublių, prie kurių dar pridėjus savųjų iš kasos šimtą rublių, jau galima esą nusipirkti neblogi žinomi nameliai. Su tuo noriai visi sutiko. Paskiau dar buvo nutarta parsiųsinti nemaža Blaiybės kalendorių, bilietelių ir išsiųsti ro rublių į Kauną "Blaiybės Draugijai." Ant galo dar buvo kunigo šie-tas paaiškinta, kaip reikia kovoti su girtuokliavimu, kaip jį kenkia žmogaus gyvenimui.

RUDŽISKĖS. Trakų pav. Čionai tapo įkurtas "Ryto" draugijos skyrius. Narių įsirašė 45. Visuotino susirinkimo išrinkta valdybon: pirmininku Kun. Zemaits, vice-pirmininku Andrius Aukštols, kasinininku Mot. Mazajia

lauskis, sekretorium vargon. Zigmantas Ivanovskis; revizijos komisijon Andrius Karpičius ir Antanas Karpičius. Narių mokeskis 1 rub. metams. Be to susirinkimas nutarė įkurti knygyną ir skaityklą. Kas nori darbuotis Lietuvos švietimui, tepirsirašo "Ryto" draugijon ir pinigais, ar kitu kuo prisidėda prie švietimo.

A. Karpičius.

ALEKSANDROVO VALSČ. Trakų apskr. Čia yra 6 liaudies mokyklos miesteliuose: Alavėj (seniausia), Alytų (dviklasė), Daugose, Nemanaityje, sod. — Domantonyse ir Ilgininkuose.

VILEIKA. Buvo tai ikišiol vienū-vienas Vilniaus pavieto miestas, kuris neturėjo katalikių bažnyčios. 1778 m. buvęs čia karmelitų vienuolynas ir bažnyčia, bet nežinia dabar dargi, kur jie stovėjo. Devyniolikame amžiuje buvo pradėta čia bažnyčia statyti, bet 1874 m. valdžia ją pavertusi į cerkvę. Šiomis dienomis tik Vileikos gyventojai susilaukė savo naujai pastatytos bažnyčios pašventimo.

ANTALAMIESTIS. Labanoro par. Jaunimas čia gana apsišvietęs, susipratęs, vaikai skaito laikraščius ir knygeles, o mergaitės, suėjusios, padainuoja gražias dainas. Yra čia jaunas siuveys, apsišvietęs, gerai mokąs siuti; jis mėgsta skaityti laikraščius ir knygas ir liuosu laiku, ypač vasarą, išėina pasivaikščioti ir pasiskaityt. Antalamiestio merginoms taip pat duoda paskaityti knyguciu, mokina skaityti laikraščius, net ketino pats joms išrašyti laikraštį. Tik gaila, kad mūsų suaugusieji žmonės labai tamsūs, jie ne tik nenori patįs šviestis, bet dar tycojasi ir plešia šlovę apšviestiesiems jaunesniems žmonėms. Ir tą siuveją šviesnia, kad buk jis perkas dalinuis ir degtinę ir merginoms duodąs, ir daugiau visa ko sumano ant jo neteislingai.

Gaila labai, kad vyresnieji trukdo dar jauniesiems šviestis, viektoti padėti, ir taip dar labai mažai turime apšvietusių sodziaus vokiejų.

Ant. Vasevičius.

NAUJIEJI SVENCIONIS. Naujuose Svencionyse, Bernsteino salėje, buvo surengtas lietuvių vakaras. Vaidino komediją "Gyvieji Nabašnikai"; paskui buvo pasakyta monologas "Ponaitis" ir cilių. Choras padainavo ketletą gražių dainelių. Vakaras žmonėms patiko.

MENDUCIAI, Malėtų par. Tai nemažas sodzius, kuriame gyvena 19 ukininkų, turinčių 12 valakų žemės, kuri yra pusėtinu gerumo. Vienok vis gyvena neturtingai. Vartojamieji žemės dirbti įrankiai pas visus senoviškos, daugelis be kaminių. Apšvietimas apvertintame padėjime; skaityti dauguma visai nemoka. Laikraščių neateina jokiu (pernai ejo vienas egzempliorius "Aušros" ir du egz. Sv. Kazimiero draug. knygų). Jaunimo yra nemaža, bet visas nesusipratęs. Kas subatons ir nedėlios vakarais esti vakarus, kurios visai negražios: jaunimas nepadoriai apsieina tarpusaves, kalba blogas kalbas, lošia kortomis ir išjuokia vienas antrą.

Abeljai—nieko gero. Tik dar mergaitės gražiai kartais padainuoja, bet paskaitinū laiku tai ir tas paprotis baigia nykti.

Adomo Sunus.

RUDŽISKĖS, Trakų pav. Čionai tapo įkurtas "Ryto" draugijos skyrius. Narių įsirašė 45. Visuotino susirinkimo išrinkta valdybon: pirmininku Kun. Zemaits, vice-pirmininku Andrius Aukštols, kasinininku Mot. Mazajia

lauskis, sekretorium vargon. Zigmantas Ivanovskis; revizijos komisijon Andrius Karpičius ir Antanas Karpičius. Narių mokeskis 1 rub. metams. Be to susirinkimas nutarė įkurti knygyną ir skaityklą. Kas nori darbuotis Lietuvos švietimui, tepirsirašo "Ryto" draugijon ir pinigais, ar kitu kuo prisidėda prie švietimo.

A. Karpičius.

ALEKSANDROVO VALSČ. Trakų apskr. Čia yra 6 liaudies mokyklos miesteliuose: Alavėj (seniausia), Alytų (dviklasė), Daugose, Nemanaityje, sod. — Domantonyse ir Ilgininkuose.

VILEIKA. Buvo tai ikišiol vienū-vienas Vilniaus pavieto miestas, kuris neturėjo katalikių bažnyčios. 1778 m. buvęs čia karmelitų vienuolynas ir bažnyčia, bet nežinia dabar dargi, kur jie stovėjo. Devyniolikame amžiuje buvo pradėta čia bažnyčia statyti, bet 1874 m. valdžia ją pavertusi į cerkvę. Šiomis dienomis tik Vileikos gyventojai susilaukė savo naujai pastatytos bažnyčios pašventimo.

ANTALAMIESTIS. Labanoro par. Jaunimas čia gana apsišvietęs, susipratęs, vaikai skaito laikraščius ir knygeles, o mergaitės, suėjusios, padainuoja gražias dainas. Yra čia jaunas siuveys, apsišvietęs, gerai mokąs siuti; jis mėgsta skaityti laikraščius ir knygas ir liuosu laiku, ypač vasarą, išėina pasivaikščioti ir pasiskaityt. Antalamiestio merginoms taip pat duoda paskaityti knyguciu, mokina skaityti laikraščius, net ketino pats joms išrašyti laikraštį. Tik gaila, kad mūsų suaugusieji žmonės labai tamsūs, jie ne tik nenori patįs šviestis, bet dar tycojasi ir plešia šlovę apšviestiesiems jaunesniems žmonėms. Ir tą siuveją šviesnia, kad buk jis perkas dalinuis ir degtinę ir merginoms duodąs, ir daugiau visa ko sumano ant jo neteislingai.

Gaila labai, kad vyresnieji trukdo dar jauniesiems šviestis, viektoti padėti, ir taip dar labai mažai turime apšvietusių sodziaus vokiejų.

Ant. Vasevičius.

NAUJIEJI SVENCIONIS. Naujuose Svencionyse, Bernsteino salėje, buvo surengtas lietuvių vakaras. Vaidino komediją "Gyvieji Nabašnikai"; paskui buvo pasakyta monologas "Ponaitis" ir cilių. Choras padainavo ketletą gražių dainelių. Vakaras žmonėms patiko.

MENDUCIAI, Malėtų par. Tai nemažas sodzius, kuriame gyvena 19 ukininkų, turinčių 12 valakų žemės, kuri yra pusėtinu gerumo. Vienok vis gyvena neturtingai. Vartojamieji žemės dirbti įrankiai pas visus senoviškos, daugelis be kaminių. Apšvietimas apvertintame padėjime; skaityti dauguma visai nemoka. Laikraščių neateina jokiu (pernai ejo vienas egzempliorius "Aušros" ir du egz. Sv. Kazimiero draug. knygų). Jaunimo yra nemaža, bet visas nesusipratęs. Kas subatons ir nedėlios vakarais esti vakarus, kurios visai negražios: jaunimas nepadoriai apsieina tarpusaves, kalba blogas kalbas, lošia kortomis ir išjuokia vienas antrą.

Abeljai—nieko gero. Tik dar mergaitės gražiai kartais padainuoja, bet paskaitinū laiku tai ir tas paprotis baigia nykti.

Adomo Sunus.

RUDŽISKĖS, Trakų pav. Čionai tapo įkurtas "Ryto" draugijos skyrius. Narių įsirašė 45. Visuotino susirinkimo išrinkta valdybon: pirmininku Kun. Zemaits, vice-pirmininku Andrius Aukštols, kasinininku Mot. Mazajia

lauskis, sekretorium vargon. Zigmantas Ivanovskis; revizijos komisijon Andrius Karpičius ir Antanas Karpičius. Narių mokeskis 1 rub. metams. Be to susirinkimas nutarė įkurti knygyną ir skaityklą. Kas nori darbuotis Lietuvos švietimui, tepirsirašo "Ryto" draugijon ir pinigais, ar kitu kuo prisidėda prie švietimo.

A. Karpičius.

ALEKSANDROVO VALSČ. Trakų apskr. Čia yra 6 liaudies mokyklos miesteliuose: Alavėj (seniausia), Alytų (dviklasė), Daugose, Nemanaityje, sod. — Domantonyse ir Ilgininkuose.

VILEIKA. Buvo tai ikišiol vienū-vienas Vilniaus pavieto miestas, kuris neturėjo katalikių bažnyčios. 1778 m. buvęs čia karmelitų vienuolynas ir bažnyčia, bet nežinia dabar dargi, kur jie stovėjo. Devyniolikame amžiuje buvo pradėta čia bažnyčia statyti, bet 1874 m. valdžia ją pavertusi į cerkvę. Šiomis dienomis tik Vileikos gyventojai susilaukė savo naujai pastatytos bažnyčios pašventimo.

ANTALAMIESTIS. Labanoro par. Jaunimas čia gana apsišvietęs, susipratęs, vaikai skaito laikraščius ir knygeles, o mergaitės, suėjusios, padainuoja gražias dainas. Yra čia jaunas siuveys, apsišvietęs, gerai mokąs siuti; jis mėgsta skaityti laikraščius ir knygas ir liuosu laiku, ypač vasarą, išėina pasivaikščioti ir pasiskaityt. Antalamiestio merginoms taip pat duoda paskaityti knyguciu, mokina skaityti laikraščius, net ketino pats joms išrašyti laikraštį. Tik gaila, kad mūsų suaugusieji žmonės labai tamsūs, jie ne tik nenori patįs šviestis, bet dar tycojasi ir plešia šlovę apšviestiesiems jaunesniems žmonėms. Ir tą siuveją šviesnia, kad buk jis perkas dalinuis ir degtinę ir merginoms duodąs, ir daugiau visa ko sumano ant jo neteislingai.

Gaila labai, kad vyresnieji trukdo dar jauniesiems šviestis, viektoti padėti, ir taip dar labai mažai turime apšvietusių sodziaus vokiejų.

Ant. Vasevičius.

NAUJIEJI SVENCIONIS. Naujuose Svencionyse, Bernsteino salėje, buvo surengtas lietuvių vakaras. Vaidino komediją "Gyvieji Nabašnikai"; paskui buvo pasakyta monologas "Ponaitis" ir cilių. Choras padainavo ketletą gražių dainelių. Vakaras žmonėms patiko.

MENDUCIAI, Malėtų par. Tai nemažas sodzius, kuriame gyvena 19 ukininkų, turinčių 12 valakų žemės, kuri yra pusėtinu gerumo. Vienok vis gyvena neturtingai. Vartojamieji žemės dirbti įrankiai pas visus senoviškos, daugelis be kaminių. Apšvietimas apvertintame padėjime; skaityti dauguma visai nemoka. Laikraščių neateina jokiu (pernai ejo vienas egzempliorius "Aušros" ir du egz. Sv. Kazimiero draug. knygų). Jaunimo yra nemaža, bet visas nesusipratęs. Kas subatons ir nedėlios vakarais esti vakarus, kurios visai negražios: jaunimas nepadoriai apsieina tarpusaves, kalba blogas kalbas, lošia kortomis ir išjuokia vienas antrą.

Abeljai—nieko gero. Tik dar mergaitės gražiai kartais padainuoja, bet paskaitinū laiku tai ir tas paprotis baigia nykti.

Adomo Sunus.

RUDŽISKĖS, Trakų pav. Čionai tapo įkurtas "Ryto" draugijos skyrius. Narių įsirašė 45. Visuotino susirinkimo išrinkta valdybon: pirmininku Kun. Zemaits, vice-pirmininku Andrius Aukštols, kasinininku Mot. Mazajia

lauskis, sekretorium vargon. Zigmantas Ivanovskis; revizijos komisijon Andrius Karpičius ir Antanas Karpičius. Narių mokeskis 1 rub. metams. Be to susirinkimas nutarė įkurti knygyną ir skaityklą. Kas nori darbuotis Lietuvos švietimui, tepirsirašo "Ryto" draugijon ir pinigais, ar kitu kuo prisidėda prie švietimo.

A. Karpičius.

ALEKSANDROVO VALSČ. Trakų apskr. Čia yra 6 liaudies mokyklos miesteliuose: Alavėj (seniausia), Alytų (dviklasė), Daugose, Nemanaityje, sod. — Domantonyse ir Ilgininkuose.

VILEIKA. Buvo tai ikišiol vienū-vienas Vilniaus pavieto miestas, kuris neturėjo katalikių bažnyčios. 1778 m. buvęs čia karmelitų vienuolynas ir bažnyčia, bet nežinia dabar dargi, kur jie stovėjo. Devyniolikame amžiuje buvo pradėta čia bažnyčia statyti, bet 1874 m. valdžia ją pavertusi į cerkvę. Šiomis dienomis tik Vileikos gyventojai susilaukė savo naujai pastatytos bažnyčios pašventimo.

ANTALAMIESTIS. Labanoro par. Jaunimas čia gana apsišvietęs, susipratęs, vaikai skaito laikraščius ir knygeles, o mergaitės, suėjusios, padainuoja gražias dainas. Yra čia jaunas siuveys, apsišvietęs, gerai mokąs siuti; jis mėgsta skaityti laikraščius ir knygas ir liuosu laiku, ypač vasarą, išėina pasivaikščioti ir pasiskaityt. Antalamiestio merginoms taip pat duoda paskaityti knyguciu, mokina skaityti laikraščius, net ketino pats joms išrašyti laikraštį. Tik gaila, kad mūsų suaugusieji žmonės labai tamsūs, jie ne tik nenori patįs šviestis, bet dar tycojasi ir plešia šlovę apšviestiesiems jaunesniems žmonėms. Ir tą siuveją šviesnia, kad buk jis perkas dalinuis ir degtinę ir merginoms duodąs, ir daugiau visa ko sumano ant jo neteislingai.

dabar tiesiog negalima apsieiti, ypač nukeliavus Amerikon ar kur kitur. Dėja, dar daugelis tėvų to nesupranta ir beveikią savo vaikus „aklais“ palikti, nors mokyklą turi čia pat. Vis dar tebeiegiama sena „kvaile“ giesmė: „As be mokslo pragyvenau ir mano vaikas apsieis.“ Vieniems tėvų neva vaikas būtina reikalingas namieje, nors gyventi, jam numirus ar apsirgus, kitiems būk truksta kelių rublių išlaidų, nors užaugusiai dukrelei duoda iki tukstančio pasogos, o suliečiui gerą ukį ar kelis šimtus Amerikon vaziuot. Kol gi maži, ir reikalingiausiam mokslui kelių rublių gaila! Daugelis vėl neįsimintingų tėvų nebeleidžia daugiau savo vaiko mokykloje, jei šis pradeda šniaptai iš knygos „Zieherioti“ ir savo pavarde parašo—išrodo jau labai mokyttu. Kada vaikas pradeda ištikryti naudotis mokykla, sutrukdoma.

Botagas.

— Aušra —

SUVALKŲ GUBERNIJA.

MARIAMPOLĖ. Miestas rengiasi nuo atneičiamio mokslo meti kurti keturklasię miesto mokyklą. Valdžia reikalaujanti, kad miestas duotų tai mokyklai butą (12 kambarių), butą mokyklos direktoriui (apie 3000 rub.) ir dar 2000 r. pinigais rakandams ir mokykmo franskiams nusipirkiti. Tokiu būdu, miestas turėtų kasmet tai mokyklai apie 1,300 rub. pakirti, neskaitant 2,000 pirmiemis metams. Miestas sutiko.

Mokyklos programą žada but gana plates—platesnis, negu 4 kl. gimnazijos, tik svetimų kalbų mokymas nebus priverstinis. Mergaitės ir vaikai moksis kartu; žydus priimins be jokiu procentu. Miestui norint, prie mokyklos gali buti įsteigti kursai — agronomijos, matiningu, mokytojų, amaty ir kiti. Mokyklą pabaigę gali but mokytojais, valdininkais, stoti į aptiekl (išlaive skyrimu egzaminus iš lotyn kalbos), kunigių seminarijoni, eit kariuomenės savanoriais. Į mokyklos pirmą klasią priimama be egzaminu pabaigusius pradinę mokyklą. Tokiu mokyklų jau yra kai kuriuos Lietuvos miesteliuose, bet dar permaža. Reikėtų daugiau įstaityti. Mokestis už mokslą 10—20 rub. metams.

Beto, mie-tas apsiėmė nuo 1917 metų įvesti visotiną pradinę mokyma. Tam reikės dar 2 mokykly. Svetimui tad miestas išleis kasmet apie 4,200 rub., t. y. beveik trečią dalį viso miesto biudžeto (13,000 rub.). Ar ištesės? — Lietuvos žinios

NAUMIESTIS. Šuv. g. Viečiniai mėgėjai vaidino penkių veiksmų dramą „Dumblynė“. Vaidinimi pasibaigus, vietinis choras padainavo keletą dainelių. Publikos buvo pilnutėlė salė, daugiausia kaimiečiai. Tvarka buvo nepėrupki.

— Lietuvos žinios —

Pagirtina, kad naumiesticiai netingi vaidinti didesnių veikalų ir pavairina dainomis, kurios labai vakarą puošia.

— Lietuvos žinios —

LIEPOJUS. Per Liepoją išgabenta garlaiviais 58,507 žmonių, iš kurių 32,256 vaziavo tiesiai į Ameriką, gi 25,951 — buvo Anglijoje sustoję.

Amerikon visi vaziavo Ryt. Azijos kompanijos garlaiviais. Daugiausiai išveičiu buvo iš Minsko gub.—8,380; Gardino—7,018; Volyniaus—6,877; Saratovo—5,949; Samaros—4,126; Kijevo—4,090; Kauno—3,582; Vilniaus—2,721; Maglievo—2,359; Vitebsko—1,322; Černigovo—1,777; Podo-liaus—1,153; iš kitų gub. mažiau tukstančio.

Kaip iš to sąrašo matome, nors mes ir dejuojame pritrukę savo krašte darbininkų, bet ir kitose Rusijos gubernijose negeriaai, jei dar neprasčiau klojasi.

— Lietuvos žinios —

PETERBURGAS. Prūsų ir lenkų laikraščiai vadina „lietuvių geležinkelio“ tai geležinkelio liniją, kurią ketinama tiesiti nuo Mintajaus į Vilnių. Spalio pabaigoje buvo Peterburge dr-jos, besirūpinančios tą geležinkelį tiesiti, susirinkimas. Nenutarta iki šiol, kur tas geležinkelis turėsias pasibaigiti Vilniuje, Vileikoje, ar Švenčionyse, ar tuoj tikslu kreip-

tis į Vilniaus miesto valdybą, reikalaujant patarimo.

— Lietuvos žinios —

GRODNAS. Gubernatorius areštuotiems darbininkams, dalyvavusiems susirinkime dėl Beilio bylos, paskyrė dvi savaiti arešto.

— Lietuvos žinios —

RYGA. Siomis dienomis Rygoje buvo koncertas įgaunių dainininkės p-lės Aino Tamm. Įgauniai laiko ją savaja Vivalceva. „R. Garso“ recenzentas, rašydamas apie tą koncertą, sako: „Estų (įgaunių) dainos kiek primena lietuvių dainas savo liudu skardu. Estų kalba tinka dainuoti, mažai švilpiančių ir šnipščiančių gerbų, užtai daug balsų, todėl žodžiai, dainuojant, išeina aiškūs. Publikos buvo daug. Estai, mat, moka savo artistus pagerbti.“

— Viltis —

— Spaliu 10 d. Ostrove išvažiuojamoji Pskovo apygardos teismo sesija svarstė buvusiojo lenkų juokų laikraščio „Perkunas“ redaktoriaus P. Olechnavičiaus bylą. Teismas nuteisė Olechnavičių pusantriems metams tvirtumosi.

— Viltis —

— Siomis dienomis pakviestas skaityti Bestuzovo moterų kursuose lotyn kalbos lekcijų gerb. A. Voldemaras. Greitu laiku jis pradeda lekcijas kursuose, o toliau pradės lekcijas ir Peterburgo universitete.

— Lietuvos žinios —

— Viltis —

IS AMERIKOS.

SALIUNŲ TIESUSUSIAURINIMAS.

Nuo perėjo pnedėliio dienos Ekcase visis salionai—šikiomis dienomis turi buti uždaryti 9:30 val. kas vakaras; šventadieniais, jų visi negalima atidaryti. Tai, be abejonės, mėgstanti vėlai vilginti gerkle gerimū jau nuo pietų vakarui pasirūpis.

DARBININKŲ ORGANIZACIJŲ PRIEŠATEIVIUS.

Seattle, Wash. Susirinkę konvencijon delegatai Amerikonškos Darbo Federacijos nutarė reikalauti, kad Amerikon nebūtų leidižiami darbininkai azijatai; taipgi europiečiai, nemokanti nei savo kalboj rašyti ir skaityti.

EXPLOZIJA KASYKLOSE.

Acton, Ala. Lapkričio 18 d. Alabama Fuel and Iron Co. atsitiko smarki eksplozija, kuri išgriovė kasyklą olą. Užberta 25 darbininkai. Ištraukė penkis gyvus, kiti visi be abejonės užmūsti. Užmūsti yra negrai ir baltspalviai, dauguma grekai.

BYLA KUNIGO SCHMIDTO.

New York. Pas teisėją Forterą prasidėjo byla vokiečio kunigo Jono Schmidto, kuris paprovė savo numylėtinei Oną Au-mueller ir papildė daug visokių šėlmųsių.

KRUTAMIEJI PAVEIKSLAI BUS LIUDININKAIS.

Denver, Colo. Laikė trauvinų susirėmimų streikuojančių kalnakasių pietiniame Colorado apskrittyj buvo nuimtos krutamiems paveikslams filmos. Milicijos vadovas generolas Chase filmas konfiskavo ir jos bus panaudotos suirėmimie dalyvavusių darbininkų.

MOTERIS RINKĖJOS.

Kewanee, Ill. Atsibuvo čia teisėjo rinkimai. Išrinko tą patį teisėją H. Sterling Pomeroy. Buvo tai pirmi rinkimai, kuriuose dalyvavo moteris. Ant 3,500 paduotų balsų buvo 1,450 moterų balsų; tarp balsavusių moterų viena turėjo 94 metus.

UŽSISPYRĖS SAUZUDYS.

San Francisco, Cal. Jaunas čia gyvenantis vokietis, Frank Bud-bens, užsimanė sau galą pasidaryti, bet tas nepasisekė. Pradėjo nuo badavimo, bet, kad toks su-

siždumo budas yra skaudūs ir ilgą laiką reikalauja, tai jis badavimą užmėtė ir norėjo jursė pasiskandyti, bet tai daryti neleido netyčia atsiradęs dragas ir uždarė jį kambariui, bet Bud-bens pabėgo ir atsigulė prieais atbėgantį karą, vienok motoromnas į laiką karą sulaukė. Kadangi ir čia nepasisekė gyvečnui galą padaryti, tai jis norėjo užmūsti, bet ir tas nepasisekė, nes policistas išmūšė jam iš nagų revolverį.

ZEMĖS KOMPANIJOS AGENTAI TEISMAN PATRAUKTI.

Kansas City, Mo. Už panaudojimą pachtu netinkamiems tikslams patraukta teisman 7 agentai Florida Fruit Lands Co., kuriems pavesta buvo išparduoti 180,000 akrų žemės. Teisėjas nuo kiekvieno pareikalavo \$5,000 kaucijos. Tą žemę agentai mažomis dalimis pardavė 12,000 žmonių, o daugumas jų užtikrina, kad jų žemė yra tai vandens užlietos, niekam netinkamos klampynės.

NAVAGJŲ INDIJŲŲ RENGIASI SUKILTĖ.

Farmington, N. M. 400 NavagjŲ indijonų, prašalintų Shiprock agentūros iš jų stovyklų, užtai rengia kerštą ir mano su baltspalviams karą pradėti. Indijonų agentas Shelton mėgino su indijonais talkymo tarybas užmegsti, bet sutaikyti nepasisekė. Iš visų pušij indijonai renkasi, o tose aplinkinėse kariuomenės yra permažai jų išvaikymui.

BYLA DEL LAIVO TITANIC PASKENDIMO.

New York. Prasidėjo čia byla giminių žuvusių su paskendusiu garlaiviu „Titanic“, su kuriuom prigėrė 1,600 žmonių. Teisėjas žiniūnus nuo garlaivių kompanijos, kuriai prigulėjo „Titanic“, pajiesko 17 milijonų doliarų. Advokatai užtikrina, kad tik todėlj taip daug žmonių žuvo, kad laivas neturėjo ganėtinai valčių ir kitokių gelbėjimo prietaisų.

DAUG MENKAPROČIŲ.

Washington, D. C. Dr. Arnold Gessel, perėdintis vaikų lavinimo biuro, iš surinkty žinių apreiškė, jog Amerikoje ant 100 vaikų yra 42 menkapročių, kurie mokyklose negali mokslė pasėkti kitus vaikus ir jiems reikia specialškos mokyklos rengti.

TURTAS ILLINOIS VALSTIJOS.

Springfield, Ill. Sulys apskaitymo valstijos valdžios, šimet tur-tai Illinois valstijoj pasididino \$237,339,351, sulijinant su perėtais metais; dabar nuosavybės vertę valstijoj apskaito ant \$7,261,160,523. Vien geležinkelių akcijų sumažėjo ant \$505,596.

NAUJAS OPEROS PASISEKIMAS.

Philadelphia, Pa. Čionykščiam operos rume Chicago-Philadelphio operos trupa pastatė naują italo Franchetto operą „Christofore Colombo“, kuri turėjo didelį pasisekimą. Kolumbo rolę atgėdėjo pagsarėsjes italas, baritonas Tito Ruffo, o karalienės Isabelės—dar pirmą syk pasirodanti Amerikoje giesmininkė Rosa Raisa. Komponistas Franchetto jau pažįstamas Amerikoje, nes ir Chicagoj didesės operos trupa perstatė jo operą „Germania“.

BULVIŲ AUGINTOJŲ KONGRESAS.

Rhinlander, Wis. Čia atsibuvo metinė konvencija Wisconsinio bulvių augintojų. Daugiausia bulvių auginia pavietuose Marinette, Lincoln ir Barron. Konvencijon atkako delegatai iš Washington, Oregon ir daugelio kitų valstijų.

SMARKIOS MOTERIS.

Rock Island, Ill. 300 moterų narių jų klubio, visu pulku nuotraukė į miesto rumą ir nuo miesto majojore pareikalavo, kad būtų uždaryti visi esanti mieste ištvirkimo urvai. Miesto majojore mėgino pertikrinti moteris, kad mieste nėra taip blogai, kaip jos mano, bet Klubo narsės nesidavė pertikrinti. Mat moteris nenleva yra pertikrinti, ypač jeigu jos nenorj buti pertikrintos.

GALI SAVO REIKALAMS GERIMUS GABENTI.

Nashville, Tenn. Teisėjas John Allison pripaziūnė neteisęingomis legisliaturos užgriztas teises, kurios nevalyū, kad net privatiški žmonės negalėtų savo naminiams reikalams iš kitų valstijų parsigabenti gerimų daugiau kaip galioną. Teisėjas panaikino tas teises ir pripaziūnė, kad reikia leisti gyventojams į namus gabenti gerimus be jokio apribėzivimo.

SUITMI UŽ CHINEIČIŲ AMERIKON VAZIOJIMĄ.

Mobile, Ala. Suėmė čia Thomą Stroną ir Nilsą Thomasą nuo norvegiško garlaivio „Alm.“ Juos kaltina už slaptą gabenimą Amerikon chiniečių. Suitmi Chicagoje keiči chiniečiai apreiškė, jog už atgabėnimą jų į Mobile jie turėjo užmokėti po 200 dol. nimėtam norvegiškiui garlaiviumi.

PRANAŠAVIMAS PRIE SAUZUDYSTĖS PRIVEDĖ.

Kansas City, Mo. Nusizudė čia 20 metų mergina Agnes Fairbanks, nes pranašė ją išpranašavo, kad jos sužiotėtinis pastos girtukliui. Ar netikisi pranašė tapo suareštuota, nežinia; bet ištikro, ją už žmogžudystę pridėrėty atsakomybėn patraukiti.

SMARKUS MEXIKONAS.

Salt Lake City, Utah. Gaudant mexikoną Ralph Lopez, kuris užmūšė vieną savo tautietį, tapo užmūstas policijos perdėtinis iš-Bingham ir du šerifo pagalbininku. Lopez paskui pabėgo ir taip gerai pasislėpė, kad jo surasti negali.

PAVOJINGA KOLIZIJA.

Bellaire, O. Susimūšė netoli nuo čia gabenantis 12 italy darbininkų geležinkelio vagonas su vežimū, kuriame buvo 250 svary dinamito. Nors vagonas ir vežimas susidaužė, bet dinamitas, ant laimės, neexplodavo. Veik visi italai likosi sužeisti, bet nepavojingai.

SIAUCIJA RAUPLĖS.

Kansas City, Mo. Smarkiai čia siaucią rauplė. Likosi uždaryta Benton Ward mokykla, nes į savaitę laiko ten su vaikų rauplėmis apsirgė.

NELAIMĖS.

Cedar Rapids, Iowa. Sugriuvo augšta Stark-Lyman „wholesale millinery“ krautuvi. Medinės palėnos šešty ir septintj lubų nesilaikė sunkumos ir visas namas neužligio svirto net iki beizmentui. Keletas žmonių tapo užmūsta ir kelioikia sunkiai sužeista. Krautuvių dirbo tik čekai ir amerikoni. Lietuvių nebuvo.

Taylorville, Ill. Netoli šio miestelio trjs jauni vaikai palašė, atsigulė ant geležinkelio bėgių ir užmigo. Atbėgęs traukinys du užmūst ant vietos, o viena sunkiai sumankė.

Houston, Texas. Netoli Texas City Junction geležinkelio traukinys užbėgo ant automobilio, kuriame vaziavo penki kareiviai ir automobilij sudaužė. Prie ant vietos tapo užmūsti keturi kareiviai ir soferas; penktas kareivis sunkiai sužeistas.

IS DARBO LAUKO.

Houston, Texas. Pasibaigė bent tuom tarpa, streikas tarnaujančių ant Southern Pacific geležinkelij. Geležinkelij kompanija sutiko, taip kaip tarnaujančių reikalavo, tartis su jų komitetu, atstovaujančiu. Keturias unijas. Unijos paliepė streikavusiems tarnams tuoj grįžti darban.

Philadelphio, Pa. Streikuoją čia drabužių siuvejai. Miesto taryba mėgino talkyti nesutinkančias puses. Streikas čia traukiasi jau nuo trijų mėnesių ir jame dalyvautja suviršum 5,000 darbininkų.

Shelton, Conn. Sustreikavo čia audejal Sidney Blumenthal Co. Minėtosė dirbtuvėsė dirba pusantro tukstančio darbininkų.

Schenectady, N. Y. Išėjo streikan 12,000 darbininkų General Electric Company, kiti mažai dirba ir lietuviai.

IS VISUR.

Biuruose „Hamburg-American“ garlaivių linijos Love uždrosko ten nakvojė tris kaimiečiai: 22 metų Vilis Krechoviecki, 27 metų Hual Bereziak ir jo tėvas. Tie žmonės rengėsi Amerikon keliauti. Užtroškė jie nuo priėjusio kambarin gazo.

Galicijoje, mieste Jordanove, siautė didelis gaisras, kuris prie Malejavo gatvės išnaikino 20 namų, žydų synagogą ir tulą negyvenamų triobų skaitliū.

Galicijoj, Jodlovo aplinkinėse, Pilžno pavietij užtko kerosino šaltinius. Aplinkinėse Lavražno ir Kazievo tekantj kerosina galima viečiai sėmti. Oravcziko valstijoj rado minerališko vaško plotus, kur rengiama kasyklos.

Nors Jungtinių Valstijų pasiuntinys, Mexike patarė ten gyvenantiems amerikonom išsinešdinti, bet turėje ten geresnes vietas ir kokią nors nekrutanciją nuosavybė nesiskubina iškeliauti. Nieko tame ištubaus nėra, nes Mexike įdeta amerikonų pinigų apie miliardus doliarų. Prasišalinus amerikonom iš Mexiko, ten galėtų žuti ir jų nuosavybė, o jie nežino, ar Mexikan bus pasista Jungtin. Valstijų kariuomenė. To, turbūt, dabar nei prezidentas Wilson, nei užsienių ministeris Bryan nežino. Nesinešdina taipgi Mexike gyvenanti francuzai, turinti ten gal nemažiau į visokius užsieniūms idėty savo pinigų, nesiskubina anglai ir vokiečiai, nes nei Huertos kariuomenė, nei revoliucionieriai iki šiol nezkubina europiečių.

Visi Europoj rugoja, kad besiginkluojant visiems, didžiausij dalis tautų mokėsis išdan sudėtytū pinigų čia kariuomenės reikalams, nors sankaiks laike kariuomenės tautoms nieko gero nepadarų; užtai produktiviesiems reikalams, ypač gi apšvietimo reikalams; permažai pinigų lieka. Kiekvienas francuzijos gyventojas kariuomenės feikalams į metus moka 4 dol., o žmonių apšvietimui tik 70c., Anglijoj kariuomenė \$3.73, o apšvietimui 62c., Holandijoj kariuomenė \$3.58, apšvietimui 64c., Saksonijoj—kariuomenė \$2.38, apšvietimui 38c., Bavarijjoj—kariuomenė \$2.38, apšvietimui 40c., Rusijoj—kariuomenė \$2.04, apšvietimui 3 centus. Danijoj—kariuomenės reikalams \$1.76, apšvietimui 94; Italijoj—kariuomenės reikalams \$1.52, apšvietimui 36. Belgijoj—kariuomenės reikalams \$1.38, apšvietimui 46c. Šveicarijjoj (ten, tikrai sakant, kariuomenės nėra; yra tik tautiška milicija) kariuomenės reikalams 82c., apšvietimui 84c.

Kaip parodo paskutines statistiškos žinios, Norvegijoj nėra žmogaus, nemokančio rašyti ir skaityti, nors tarsi kraštas retai apgyventas, tai mokyklų ten negali buti labai daug. Kada Lietuva ant tiek pasikels, kad joje taigpi analfabetų nebūtų?

Išradėjui bevielinio telegrafo pasisekė išradimą pritaikinti tary telefono. Mėginimai atlikta tarp Clifden, Airijoj, ir Glace Bay, Naujoj Skotijoj. Girda buvo vien triubos balsai; sustalbėti dar nebuvo galima. Reikės dar daug pagerinimų padaryti, kol bus galima susikalbėti nuo taip toli.

Rusinių laikraštis „Diło“ palalpino straipsnį apie rusinių reikalavimus, kokius jie iinėš Vindobonos parlamentan. Pirmiausiai rusinai pasirengę reikalauti Galicijos padalinimo į rusišką ir lenkišką, kad lenkai negalėtų skriausti ir išnaudoti rusinių, nes lenkams vis rodosi, kad būvisi rusiniai Lenkijos tautos turi lenkams ir lenkyčiai tarnauti. Žada jie ministeriams paduoti užklau-simą, kodėl valdžia vilkina išpildymą pažadėjimo įrengti Lovve rusišką universitetą. Rengiasi jie apskųsti Stuergho ministeriją ir sulaikymą rinkimų reformos Galicijoj.

Pietinėj Airiko, angliškoj valdyboj Natal kasyklų darbininkai, dauguma indiečiai, surėngė generališką streiką dėl žlaurusus jais elgimosi. Manoma, kad prie

streiko prisidės visi pietinės Afrikos darbininkai.

Organizatorė Anglijos sufragečių amerikone Emerson, pataria moterims mokytis japoniško boxavimo būdo, taip vadinaimo „dziū-dzitsu“, o tasyk kad ir silpna moteris galėtų paguldyti storą ir tvirtą policistą. Bet, kaip sako, norinčių lavintis atšaukė daugiau vyrų negu moterų.

Užgimė dideli nesutikimai švediško kunigaikščio Vilhelmo su pačia, ir jie, negalėdami sugyventi, nori persikirti. Kunigaikščio pati Marija yra rusiška kunigaikščitė, kuri perdaug didelį prielankumą rodo rusiškos kariuomenės atstovui Švedijoj gi gimdo didžiausius nesutikumus.

Anglijoj, kunigaikštienė Malborough, kuri ilgai tyrinėjo padėjimą merginų darbininkų, sušaukė pas savę darbininkų ir kapitalistų atstovus ir paskutiniems perstatė varginą dirbančių merginų padėjimą. Daugelis merginų Anglijoj uždriba vos po \$1.50 savaitę, iš ko žmogus išmisti negali.

Berlinan atkako Rusijos ministery pirmininkas Kokovcov ir porą valandų tarėsi su Vokietijos kancleriu Bethman-Hollwegu. Apie ką tarėsi ir ką nutarė, vienok nežinia. Manoma, kad Rusija stengiasi nuo Vokietijos išderėti leidimą griebti kokį Azia-tiškos Turkiijos šmotą.

Francuzijos moteris atšaukė į vidaus ministėrį, reikalaudamas sumazinimo smuklių skaitliaus ir aprubėzivimo alkoholio gėrimų pardavinėjimo. Po reikalavimu pasirašė 222,000 moterų.

Vindobonoj suėmė tulą rusą, kuris laike karo iš turkų bažnyčios Adrianopolij pavogė brangią mahometonams relikviją—Mahometo ploščij. Ji nuo ruso atėmė ir atidavė Turkiijos ambasadorijui, kuris išsiuntė jį Konstantinopolin. Mahometas yra tvėrėjas mahometoniško tikėjimo, todėl viskas, kas nuo jo pačina, mahometonas yra brangus ir svarbus.

Austrijos parlamentui paduotas sumanymas padauginti kariuomenę taip, kad Austrija sankaikos laike visuomet turėtų nemažiau, kaip 562,000 kareivių. Tokiu būdu kaslink laikomų tarnystoj kareivių skaitliaus Austrija užims ketvirtą vietą tarp visų nušų žemės kraštų. Vien Rusija, Vokietija ir Francuzija turi sankaikos laike daugiau kareivių. Sumanymą padauginti kariuomenės svarstys parlamentas po Naujų Metų ir, be abejonės, jį priims.

Vokietijos žymiausi politiški veikėjai smarkiai peikia Jungtinių Valstijų veikimą Mexike. Patarėjas ciesaorius Vilhelmo, Paterforius Schiemann, užtikrina, jog prezidentas Wilson ir jo užsienių ministeris Bryant patįs nežino, ko griebtis Mexike; todėl Europos tautoms prisieis griebtis nura-minimo Mexiko, ar tas patiks Jungtinėms Valstijoms, ar ne. Anglijoj laikraščiai taipgi kalba, jog jeigu Jungtinės Valstijos nenori įsikisimo Europos į Mexiko reikalus, turi greitai ten tvarką padaryti.

Mexiko revoliucionieriai pėmė sostinę valstijos Tamanlipas, miestą Victoria ir jame surengė garnizono kareivių skerdynes; išskerdė veik visus kareivius užtai, kad jie nenorėjo pasiduoti.

Prezidentas Huerta išsiuntinėjo į visus valstijų gubernatorius užklausimą, kiek kiekvienas iš jų gali kareivių pastatyti iki 20 šio mėnesio dieni.

Gyvenanti Mexike anglai, vokiečiai ir francuzai organizuoja vyrų pulkus gynomui savo nuosavybės. Organizuojasi ir amerikoni, tik jiems trūksta ginkly, nes karabinius, kokius jiems pernai atsuntė Jungtinių Valstijų valdžia, jie pardavė mexikonams. Laikraščiai praneša, buk revoliucionieriai pėmę taigpi svarbių miestą Tampico.

Lapkričio 18 d. Britiškamė kanale sudegė nežinomo vardo didelis garlaivis. Kas atsitiko su buvusiais ant jo žmonėmis, nežinia.

Lapkričio 18 d. Britiškamė kanale sudegė nežinomo vardo didelis garlaivis. Kas atsitiko su buvusiais ant jo žmonėmis, nežinia.

Anglijos sufragečių vadovė, Sylvia Pankhurst, išleido plakatus, kuriuose kalbina ysus drau-

gus tol nemokėti randos už gyvenimus, kol valdžia moterims nepripažis balsavimo tiesų. Bet nemokančias randos rumų savi-ninkai gali laukan išmesti.

Garsi Paryžiaus pranašė, moteris de Thebes, jau pagarsino savo pranašavimus sekantiems metams. Ji užtikrina, jog sekantiose metuose Vokietijoj kils karas, kuris atgabs dielės vidurinės Vokietijos permainas. Anglijoj busią dideli tvanai, kurie neispaakytai daug nuostolių ir nelaimių atgabensija. Portugalijoj gi sugrįšianti monarchiška valdžia. De Thebes kas metai garšina savo pranašavimus, tik paprastai didesnė jų dalis neišsipildo. Taip pranašauti kiekvienas gali. Iš daugelio spėjimų jok jeigu ne didesni, tai bent mažoziniai gali išsipildyti, ypač jeigu pranašavimai neaiškiai išreikšti.

Rusijoj, mieste Caricine, vienas iš paskutiniųjų teisėjų, pasauktas teisman teisti prasienge-lius, atsiskak tai daryti. Jis atsakė, jog nesijaučia pats jaut nekaltu ir tobulu, kad galėtų kitus teisti, — todėl teisman neatėjo. Užtai jam uždėjo 50 rubl. bausmės, už nepildymą pareijų.

Lapkričio 1 d. Varšavoj pasimirė vienas iš žymiausių lenkiškų laikraštininkų, Ludvig Straszewicz, leidėjas ir redaktorus laikraščio „Kurjer Polski“, kurjame pasitaikydavo kartais teisingi straipsniai ir apie lietuvius. Straszewicz gimė Tikocine, Lomžos gub., 1857 m., kur jo tėvas buvo advokatas. Mirė jis staiga nuo širdies ligos. Išpardų prigulėjo prie lenkiškų radikalų ir 1883 m. Krakove už pla-tinimą socialistiškų idėjų buvo teisman patrauktas. Varšavoj sandarbininkavo leidžiamoj Świe-tachowskio „Prawdoj“ o paskui organe lenkų salininkų sustaikymo su Rusija, užėdamė garsaus advokato staaticiu Spasowiczo „Ateneme“, kur rašinėdavo mėnesines peržvalgas; sandarbininkavo taipgi Peterburge užėdamė Erazmo Piltzo laikraštij „Kraj“, kuris savo laike ir Lietuvoj buvo labai išsilpatines. 1898 m. Varšavoj uždėjo pats laikraštij „Kurjer Polski.“ Konservatyviam laikraštij „Slowo“ Straszewicz vedė lenkiškos politikos skyrių. Paliko jis pačių ir tre-jatą vaikų, iš kurių du sunys yra laikraščij sandarbininkais.

Vokietijoj, apart likučių didesnių tautų, kaip antai danielių, ir lietuvų, yra taipgi nykstanti, ir kitkart gan škaistinga tautelė serbų Luzycy. Iš ty tautų likučių gerai laikosi danieliai Slesvige (žinoma, francuzų Alzatijoj ir Lotaringijoj ir Lenkų Poznaniaus, Vakarinių Prūsų ir Stetiškos provincijose neskaikome, nes jie yra daug skaitlingesni), bet lietuviai ir serbai Luzycai nyksta, skaitlius jų nu

dvigubai mokescius nuo doktumentu, taipgi nuo kerosino ir alkoholiniu gerimu.

Lapkričio 20 d. francuziskas orlaivininkas vedrine isleke rytmetij is Nancy, Francuzijoje, perleke Vokietija ir nusileido trečia valanda popiety netoli Pragos, Cekijoje. Tolima nuo Nancy i Praga yra 400 lietuvisku myliu; taip greitai negali nubegti nei greiciausi gelezinkelio traukiniai.

Francuzijos izdo islaidos sekančiams metams isskaityta ant 5,373,300,000 franku. Taigi, jos didesnės nei negu Jungtinių Valstijų Siaurinės Amerikos.

Del visokių apribesavimų stojant i Rusijos universitetus, studentai iš Rusijos pradėjo spieštis užsieni universitetuose ir tiek ten jų atsirado, kad i Rusijos studentus pradėta šnairai žiūrėti. Prusose apšvietimo ministeris prisakė visai nepriiminti i Prūsų universitetus studentus iš Rusijos. Todėl vis daugiau jų keliauja i Šveicarijos universitetus, bet ir šveicarija prieš suplaukima svetimų studentų pradeda protestuoti, nes svetimų ten yra jau per daug. Vasariniams pusemetij Zuericho universitete, ant 807 šveicarių, buvo 604 svetimi, o tame 304 rusai; lankančių medicinos fakultetą buvo 225 šveicariai, 158 rusai. Lozanos universitete vasariniame pusemetij 1912 m., ant 1,172 studentų šveicarių buvo tik 389, o rusų 237.

Laikraštis "Rieč" pataria Rusijos visuomenei įsteigti užsieninėse gerą rusišką universitetą, kurio nepasiektų apribesavimai, apšvietimo ministerio Kasso sumanyti.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS KENOSHA, WIS.

Nuo 18 iki 26 spalio šv. Petro lietuviskoje bažnyčioje kun. F. Kudirka laikė misiją.

Lapkričio 5 d. staigiai mirė Ona Mockaitė, 19 metų amžiaus, iš Stulgij par., Raseinių pav., Kaukono gub. šį pavasarį tiktai i Ameriką teatvėkusi ir buvusi dar nepilna sąnarė N. P. Mergaičių drėstės, todėl pakastuvėms prisiejo rinkliava daryti.

"Sviesos Kluibas," iš ilgaus miego prabudęs, pradeda veikti: 8 d. s. m. turėjo balių, ir kluibiečiai savo tarpe susipė, o vienas iš svečių net tapo teisdariu ant to parų i belangę nutėistas. Gaila tokiu veikimu taip prakiliu kluibo varlę teršti ir vietinius lietuvių žeminti.

Vietinio vargonininko p. K. Kiborto pastangomis, bažnytinio choro ir mokyklos vaikų lapkričio 16 d. parapijos svetainėje buvo sutaisytas programos, kuris labai užganėdino publika, kuri skaitė, žaidė, buvo susirinkimas i parvydingai užsilaikė. Buvo sulota "I Mokska," dviejų aktų komedijėlė ir "Neatmezgamasai Mazgas," P. Petliuko vienaveiksmės komedija. Parapijos mokyklos mergaitės sudainavo ketvertą dainelį, o parapijos choras porą dainų. Deklamavo E. Spokevičaitė, S. Jasiulaitė, O. Berečkaitė, Juzefa Milinaitė, O. Drukteničiūtė, Navalinskaitė ir Petras Kasparavičius. Sokiai tėsėsi iki vienuolikos val. vakare. Sveigėnančių gerimų nebuvo, užtai ir visi nevienpusiškėji tapo užganėdinti.

IS MONTELLO, MASS.

Parapijinės bėdos. Lapkričio 17 d. atsibuvo lietuvių parapijinis susirinkimas. Komitetas, kuris buvo išrinktas sujieškėjimui kunigo šv. Roko bažnyčioje, išdavė tokį raportą:

Komitetas rašęs keletą laiškų kardinolui, kad tasai duoty kunigą, bet laisakai likė be atsakymo. Nuvykus tuo reikalui patiems par kardinolui, jis pridavėms duoti lietuvių kunigą. Komitetas sutiko padėti pinigų bankon ant šv. Roko parapijos vardo po kardinolo globa ir spalio 11 d. sudėję bankon \$7500.

Toliaus jau pradėjo kilti nesupratimai. Anot komiteto pranešimo, kardinolas su vietiniu kunigu spalio 15 d. išsitrunkęs minėtus pingus iš banko ir pastatęs to-

kias išlygas: šv. Roko bažnyčia, gaus tik tada kunigą, jeigu parapijoni sutiks: 1) kad jokių parapijos komiteto nebūty; 2) kad surinkti nuo einančių bažnyčioje "dešimtukai" eity kunigui ir 3) kad pabažnytinė svetainė turi būti kunigo globoje.

Išdavus tokį raportą komitetui, paduota susirinkimui be jokių svarstymų nutarti slapty balsavimui, kas čia padarius: ar priimti viršminėtas kardinolo išlygas, ar ne? Kad priimti — buvo 112 balsų, kad išlygų nepriimti ir reikalauti sugražinimo viršminėtų pinigų nors ir teismo kelia — balsavo 285. Kas bus toliaus daroma, kol kas nežinia.

Lapkričio 16 d. atsibuvo čia vietinių socialistų "debatai." Nieko ypatingai akvyo apie tai parašyti negalima.

Laisvas vaikas.

IS BALTIMORE, MD.

Ilgai besitęsiantis streikas Rubsiuvių streikas, kuris tęsiasi 3 mėnesiais suviršum, šiomis dienomis jau kaip ir baigiasi beveik be išlaimėjimo. Šis streikas buvo vedamas I. W. W. Unijos. Tai nors trumpai pranešu "Lietuvos" skaitytojams apie geras, ar blogas šios organizacijos puses.

Kaip daugelis žino, pračio gegužio 1 d. I. W. W. unija turėjo demonstraciją gatvėms, kuri pusetina nusišakė. Nuo to laiko I. W. W. jautėsi labai galinga, ir narių upas vis klio. Tačiau vis nepasitaikė tokios progos, kur galėtų parodyti tą savo galybę, nes darbai čjo gerai ir buvo gerai apmokami; taip priežastų nebuvo. Tik staiga keletas karštų vyrų aukštame upo pakilime pradėjo šaukti, kad vienoj Schloss dirbtuvėj juos čda "keturios kirmėlės," kaip jie vadino; tai buvo Darbo Federacijos nariai, kurie buk tuos vyrus kalbėję prigulėti prie Darbo Federacijos.

Čia jau pasitaikė puiki proga parodyti savo galybę. Tuoj "chairmanai" užkamanėdavo, kad vidurij čdenos, laike darbo, 2 val. darbininkai eity i "shop-meeting." Taip ir padaryta. Darbdavai, matydamas, kad jojo darbininkai, labai įkaitę, ir bijodamas, kad nepadaroty riausių sugryžė dirbtuvėn, užrakino duris ir pasakė, kad iki panedėlini dirbtuvė busiantis uždaryta. Tai buvo pėtėnycia; o panedėlyj, girinai, galioje visi grįžti dirbt, ir tos "keturios kirmėlės" daugiau nekalbins jus prigulėti prie Darbo Fed., nes busių uždrausta. Bet "industrialiniai" ant to nesutiko ir pareikalavo, kad tie keturi umai butų pavartyti iš darbo. Prieų ty žmonių pavarymą viz protestavo Darbo Federacija ir gąsino firmai, kad jeigu pavartytuos tuos 4 žmones, tai jiji ištrauksianti "koterius" ir "trimerius," nes jie priguli prie Darbo Federacijos.

Firma palaikė Federacijos pusę ir ty 4 žmonių nepaleido. Tada šie išsivėre streikan ir likusias Schloss'o 2 dirbtuves (?).

Dabar vienai darbininkai streikuoja, o kiti, kitos unijos, dirba Schloss'o darba. Darbdavai, matydamas tokį kvailų darbininkų karštumą ir vieny kitiešius priešingumą, apie susitaikymą nei nemano ir siulo visai menkas išlygas: net atgal i darbą nenori visų priimti. I. W. W. nariai jautėsi tokiais galingais, o dabar, nieko negalėdami padaryti, labai pyksta ir šaukia streikuoti, kad ir 8 metus. Turime streiko vadovus labai smarkius ir gudrius. Ypatiskai šnekan, jie sako, kad negalima esą streiko laimėti, bet kad žmonės nori streikuoti, lai streikuoja. Kelis syk buvo pasitaike, kad firma norėjo taikytis, bet vadovai vis rekė, kad reikia streikuoti dar toliau. Keisčiausia iš to visko išrodę tai, kad I. W. W. unijos centras taip blogai stovi, jog nei organizatoriai negali užlaikyti; jiems moka parprastą i savaitę tik 9 dol., o dabar laike streiko vietiniai I. W. W. unijos skyriai moka \$35.00. Tokiu budu jiems čia taip gerai pasirodo, kad apie streiko baigmą nei nemano, nes abejotina, ar kur gauty po \$35.00 i savaitę. Tad kija klausimas, ar sulauksime kada-nors šio streiko pabaigos, jei I. W. W. stovi ant tokio fundamento.

Balso streikieriai, nerėkusieji, kad reikia streikuoti "astuonis metus," kaip ir neturi, Viską valdo

vadovai, o jeigu ko nenugali vadovai, tai susišaukia pašaknių, visai nestreikieriu, ir besipriesiančius apšaukia šnipais, pardavikais ir t. t. ir liepia streikuoti 8 metus (?). O kurie nenori streikuoti be reikalo, nes tuos 4 žmones firma pavarty atsiskakė, tai tiems gąsina laimėcia ir žada, anot jųjų pasakos, "purvyt."

Pagal I. W. W. įsakymą, streikieriai streikuoja ir varga vargsta; streikuojantiems i 3 savaites primeta po \$1.00. Pašaliniai gi nutarė, kad jie, toki ir toki, dar tegul streikuoja, tai mums bus geriau. Turbut panašios tvarkos niekur nerastume.

Norint čia streikuojama, taip sakan, prieš Darbo Federaciją, bet aukš i kitų miestų daugiausia prisintė Darbo Federacijos skyriai; nuo I. W. W. skyrių gauta visai mažai. Nežinia, ar jųjų visai nėra, ar jie nesūcia.

Dabar Baltimorės lietuvių kolonija visai sudemoralizuota. Užsipuldinėjimai vieny ant kity, smeikiniai ir provokacija uzima pirmą vietą. Vis tai daroma dėl nieko, dėl I. W. W. vardo, kuris šavyje nieko tokio neturi. Kiekviena organizacija gera, jeigu ji tarnauja darbininkų reikalams. Kiek girdėtis, lietuvių tariasi grįžti prie Nepriugulmingos Unijos, arba prisidėti prie Darbo Federacijos, nes ilgain negalį kęsti tokios sūrūtės, kokią dabar sėja I. W. W. vadovai.

Pet. Gudž.

IS BROOKLYN, N. Y.

Nežinau, ar yra kur kitur tiek smulkų, kaip pas mus prie Hudson ave.: per tės blokus išlįgai, ir imant tik vieną skersai, yra čia 18 smulkų; dvi užlako lenkai, vienų anglas, o kitos lietuvių. Smulkų skaitlius geriausiai žodo, kaip užsilako daugumas čia gyvenančių lietuvių. Nors sunkiai dirba surukusiose dirbtuvėse ir kruvini prakaity uždriba po keletą doliarų savaitę, bet šelpti smulkininkus nesilauja; kaj kapidulimai darbuojasi ir sujungtomis spēkomis, kad tik daugiau bačkėučių alaus ir degtinės butėly išstūstinti. Negana, kad namuose gerokai prisuričia, bet ir smuklėse kas vakaras kaip bitės užia, o jau subatos vakarais smuklėse stangia, kaip žvierių daržuose. Girdėt kaukimai, dainavimai nešvarių dainų taip, kad einačiam pro šalį sarmata darsi. Nursus alkoholio prieša, jio perdaug išnaikinę, nuo jo igavė narsumo, tarp savęs rengiasis karan. Kaip ginkalai, tinka kedės, lazdos, peiliai ir viskas, ką tik sugriebti gali. Nėra to subatvakario, kad kur nors batalija neatsitiktų.

Lapkričio 1 d. vienam lietuvių gerokai rankas apjipaušė ir parėžė gerklę; laimė dar, kad peilis buty ir galvą nupjovę.

Čionykščiose smuklėse yra taip ir geros lindyšės kazirinkams. Čia ne vienas lietuvis paliecia visos savaitės sunkiai uždribta uždarbį, o namieje pati su vaikais, jeigu nieks nesusimylį, jeigu gerosnickas bargan neduoda, tiesiog badauja.

Tokios tai pas mus naujienos, toki tai gražūs paveikslai daugumo čionykščiu lietuvių gyvenimo!

Jeigu kur j taip besielgiančių lietuvių gyvenimą atsilnako agentas su laikrašciais ir knygomis, tai toj jam pasako: "eik tu su savo popiergaliais! Męs nes turim laiko skaityti, ir laikraščiams pinigų nėra, dabar darbai taip blogai eina." Bet is kur jie randa laiko per naktis smuklėse sėdėti? Is kur ima pinigus alui ir degtinei? Smulkininkas juk niekam dykai neduoda.

Ar gi ne laikas liautis girtuokliavimo, ar ne laikas mesti kazyras? Ar ne geriau buty nors dalelę prageriamy ir pralošiamy beveik kiekviename gyvenime yra po keletą asmenų. Kiekvienas galėtų išsirasyti patinkama laikraščių; tasyk viename gyvenime rastys ne vienas, bet keli laikrašciai ir tai labai pigiai. Tą patį galima padaryti ir su knygomis: kiekvienas pirktų su tinkama knyga ir tokiu budu namieje galėtų but visokio turinio knygu tinkamą pasiskaityti; tokiu budu galėtų sviestis. Ar gi tas nebuty geriau negu prie baro smuklėj stovėti, arba krumpliais sta-

lą dauzyti? Tas atsieity daug pigiau, o daug naudos atgabenty; saliamai gi vien nuostolį atgabena. Skaitant laikraščius, atsidarys musų akys; męs pamatysime musų visus klaidas ir negražy, nenaudinga gyvenimą, o pamate, pradėšime kitaip gyventi. Pamėginkime tik. Todėl, lauk is smuklių! Eikime prie apšvietis!

Brooklynietis.

IS WATERBURY, CONN.

Konferencija. Darbai. Lapkričio 16 d. čia atsibuvo vietinių lietuvių draugijų konferencija, kurioj dylavavo 18 draugysčių; kiekviena iš jų prisintė po du delegatą. Nutarta padaryti vieną sąryšį,—vadinasi, pašelpinių Waterburio draugijų susivienijimą, kurio tikslu turi buti bendras ir sutaikus visų draugijų veikimas įvairiuose svarbesniuose reikaluose ir kontroliravimas bei sutvarkymas "ligonių klausimo." Draugijos, tokiu budu susivienijusios, geriaus galėšiančios priežūrti tuos ligistaus savio narius, kurie paprastai tik tada serga, kada jų ateina draugijos pasuntiniai lančkyti. Mat tarp lietuvių pradeda platintis nesąžiningumas: prisirašo draugijon dēli pašelpis ligoje ir vėliaus apsimeta ligonių, kad lengvu budeliu gauti iš draugijos izdo paramą. Susivienijusios draugijos galėšiančios geriau tokius gudruolius kontroluoti. Jos nenori apsirubežiuoti vien tik Waterburiu, bet atsišaukia ir i kitų vietų draugystes ir tuomi pakelia seniaus jau bandyto pašelpinių draugijų susivienijimo klausimą, kuris iki šiolei visgi negalėjo tinkamai susitvarkyti. Draugijos iš kity vietų, kur panašios sąjungos gyvuoja, ar norėtų susitverti, gali platesniems susinešimams kreiptis prie Waterburio draugijų pirm. p. A. Povilaikos (804 Bank st., Waterbury, Conn.).

Si Waterburio draugijų sąjunga, ar sąryšis rupinasi taipgi ir imigrantų šelpimo reikalais. Minėtoji konferencija nutarė, kad kiekviena draugija parengtų po vieną vakarą kas mėtai ateivių šelpimo reikalams.

Lapkričio 17 d. vietinė socialistų kuopa statė scenoje operetę "Kaminakrėtis ir Maluninkas." Lošimas nusisekė neblogiausai, vakaras užsibaigė neblogiausiai. Žmonių atsilankė dikčiai,—galėjo buti per 400 upatų.

Darbai pradeda eiti blogyn. Misingio dirbtuvė visi naktiniai darbininkai paleista nuo darbo, skaitlius dieninių darbininkų dirbtuvių taipgi eina mažyn, o bedarbių—didyn. Nežiūrint i tai, naujų ateivių beveik kasdieną viz pribuva ir skaitlius bedarbių tokiu budu vis didinasi. Pertai auviu ir įvairūs negeistini apsirėikimai: vienas, žiurėk, išdumė su pinigais, kurioj kitas neatsargiai buvo laikęs; kitas, nebudausias taip gašlus, užsiganėdina svetimu laikrodėliu... Gal dėl bedarbės, o gal ir dēli kitokių koky priežastų, musų mergaitės pasirodo taipgi veiklesnės: dēdes su "varantais" turi daugiau darbo negu pirmiaus budavo: sakoma, tai šiltų vasaros laikų kaltė. Buva net ir tokių atsitikimų, kad ir "varantas" yra "perlėtas," tai gi telefonu pašaukia "dėgę" iš policijos stoties, kuris atlieka jaunavedžio "brolio" pareigas, o pamergės rolę sulėcia "nurse"...

Sunkus mat laikai, viskas brangu, tai bent žmogus gali džiaugtis tiem, kad vien šuviu du zuikius užbambini: sykiu ir vestuves ir krikštynas atliek...

Svietas eina mandryn, ką ir sakyt!

Svečiams išvažavus. Vakaras. Kaip visi žino, gražiai parodė save Waterburio lietuvių, atsilankius pas juos Svečiams iš Lietuvos, Dr. J. Basanavičiui ir p. M. Yčiui. Waterburiečiai pastatė savo vardą pirmuose Amerikos lietuvių kolonijų eilėse. Rods, ir kiti ir męs patijs vien džiaugtis is to teturėtume ir stengtis sueiti dar didesnėn vienybėn, negu ikišiol buvome. Vietos lietuvių tarpe matyt toksai upas. Bet labai blogai atsiliepa i juos tai, kad jųjų vadovai pradeda pėsčis tarp savęs, negalėdami, kaip sakoma, pasidalinti "garbės vainika." Jei-tinkamų pasiskaityti; tokiu budu galėtų sviestis. Ar gi tas nebuty geriau negu prie baro smuklėj stovėti, arba krumpliais sta-

mo, galėty sueiti vienybėn ir, aciū pakilusiam tautiskam upui, daug ką nuveikti.

K. B. Razmantas.

IS ROCKFORD, ILL.

Vietos lietuvių gyvenimas. Prieš kiek laiko jau buvo pranešta, kad vietos draugijos geresniai veikimui sudarė tarp savęs sąjungą, arba susivienijimą. Dabar dar galima pridurti, kad šioji draugijų sąjunga pavadinta "Lietuviškų Draugysčių Taryba," ir kad josios darbas, kaip matyt, sparčiai eina pirmyn.

Pirmutinis šios Tarybos darbas buvo sulyginoti įvairių pasiūlykimu vakarų tikėty kainas. Šitas nutarimas yra atkreipias prieš vietos merginas, kurioms, kaip ir visur, pas mus paprastai palengvinta įzanga. Ar kas is toly sumanyto išeis, nežinia, kadangi, kaip girdėti, kai-kuriuos draugios esančios tam priešingos.

Lapkričio 15 d. atsibuvo Simano Daukanto draugijos su ruostas maskinis balius. Tarp maskuotojų buvo ir viena "Lietuvos mergelė," už kurią p. J. gavo ketvirtą dovana. Toji pati Simano Daukanto draugija pasiulė Tarybai parengti vakarą kokiame nors Lietuvos veikėjai pamėnti. Prie užmanytojo darbo kviečiamia visos vietinės draugijos.

Lapkričio 16 d. "Kanklių" drjos nariai, lousiejai "Svarkas ir Milinė," nusitraukė paveiksł, kurias drauge su likusioju nuos vakaro pelnu pasiusta Liet. Mok. ir Dailės Dr-jai Vilniuje. Lošėjai, nusitraukdami ant minėtojo paveikslo, kai-kuriuos daug prie to vakaro dirbusius žmones aplenke, is ko šiejai, kaip girdėt, esą neužganėdinti.

A. M.

IS BRIGHTON, MASS.

Kooperacijos veikimas. Rodos, nebus čionai lietuvių daugiau, kaip 600 upatų, bet savo darbuomu pastariaisiais laikais atkreipė i save akį ir aplinkinių miestelių lietuvių. Kooperacija užima pirmą vietą, ir jiji šia diena savo tur tą apskaito ant \$5,000.

Dabar nupirko namą su dideliu plotu žemės, kur pavasarįje rengias statyti svetainę, o jos apacių padaryti vieną is gražiausių Brightone valgomųjų daiktų krautuvių.

Nors čia yra dvi partijos, socialistų ir katalikų, bet reikale vieikia išvien, ir kada sueicia svarstyti, kaip pakelti vietos lietuvių vardą ir kaip padaryti, kad kooperacijai dar geriaus sekstųsi ir taptų dar turtingesnė ir visiems naudingesnė, tada nelieka nei socialistų, nei katalikų, bet vien lietuvių.

Negalima praleisti nepaminėjus, jog čionai ir socialistai yra mandagėsnai, apsiecia mandagian, ir žmonės, tai apkaunodami, visai kitaip atsineša i vietos socialistus, negu kitose kolonijose, kur męs tarp taip žmonių ir socialistų dažnai matome didelį susierzinimą. Trjs metai atgal, kiek atmenu, putė visai kitoki vejai. Čia pirmiau buvo daug nesutikimų, aciū nesupratinams parapijoje, bet dabar viskas jau nurimo, ir vietos lietuvių išitrukų priparodo, kad kruvojje galima gerai ir pasekmingai veikti.

B. Lorentas.

IS KENOSHA, WIS.

"Birutė" ir jos auka Tautos Namams. Čionykštė lietuviska Dainos ir Dramos Dr-ja "Birutė," laikytame susirinkimė lapkričio 16 d. nutarė Lietuvių Tautos Namams Vilniuje nupirkti siesnį žemės.

Nors Kenoshoj yra daug visokių lietuviškų draugijų, bet "Birutės" dr-ja nors jauniausia pasirode pirmutine su auka Tautos Namams. Tikimės, kad ir kitos, senesnės draugijos nepanorės apsieisti jaunesnei ir taipgi pasirodys su aukomis tam pačiam tikslui.

"Birutės" dr-ja yra jauniausia Kenoshoj; susitvėrė tik rugsėjo 7 d. šiu metų. Daug jį priešų turėjo pirmutiniam susirinkime: vieni traukė sąnarius prie savęs, kiti visai nenorėjo jos susitvėrimo; dar kiti dēri visokius be pamatinius išmėtinėjimus, bet visgi tie ne draugiskimai nesu-

laikė, neatbaidė tos draugijos organizatorių. Susitvėrusi draugija pradėjo smarkiai augti, sąnariai dauginosi, o drauge su tuom dauginosi ir pinigai kasoj. Dabar sąnarių jau yra 74, o kasoj turi \$180.00.

"Birutė" bėgyje trijų mėnesių spējo jau surengti sceniską perstatymą; rengia prakalbas. Jau pradėjo mokytis ir mano naują sceniską veikala lošti; mokinas loštį veikala "Pirmi Zingsniai," kuriš bus atloštas gruozdio 27 d.

And. A. Kvedaras.

IS MAYWOOD, ILL.

Birmavonė ir josios užbaiga. Darbai. Lapkričio 16 d. i Melrose Park atvažiavo voliečių vėskupas vaikų birmavoti. Taigi ir apielinkės lietuvių suvezė savo vaikus, kad suteikus jiems stipprinimą tikėjime. Pasibaigus apeigoms, kai-kurie lietuvių tai iškilmei pamėnti sutaisė pas save puotas. Neapsiejo ir be visuresancio ruzdio ir baltakės. Stiklėlis už stiklo sveikino vienas kitą puotininkai iki pat gaidžiui. Suprantama, is tokių didelių sveikinių galėjo ir nelabai sveika pasidaryti. Iki gaidžių užtruksieji sveikintojai toliaus jau nebe žodziais, bet viens kitam sveikales stiklukais pradėjo sveikininti. Šeimyninkas užsiskarsiausius švečius norėjo išmesti laukan, tačiau nelabai tai jam sekėsi. Gavo-pats, kaip sakoma, per plikę, o ir langų stiklus "mieli svečiai" išbaldojo. Tokiu budu su iškilme padėta šventė dar iškilmingiau pasibaigė, net su langų skambėjimu.

Paklausk čia žmonių, ar skaito laikraščius, o dar, neduok Dieve, patark užirsatyti, tai gausi atsakymą: "O ką tu žinai?" Nieko todėl ir stebėtino nėra, jeigu su tokiu truksmu baigiasi pas mus iškilmes. Draugijų pas mus nėra nei vienos. Greta stovinėcia me gi Melrose Parke yra jųjų net dvi: Algirdo dr-stė ir L. A. U. Kluibas.

Darbai tuom tarpu pas mus mažėjo. Matyt žmonių vaikščiojant be darbo. Patartina tuom tarpu lietuviams nevaziuoti pas mus sau darbo jieškoti.

"Liet." Skaitytojas.

IS SIOUX CITY, IA.

Prakalbos. S. L. A. 4-ta kuopa lapkričio 16-tą d. parengė agitacines prakalbas. Kalbėjo atvažiavusieji iš So. Omaha, Nebr., p. J. Marijonaitis ir A. Zalpis, su kuriais atvyko ir p. M. Simanavicia. Kuopos pirminkinias, p. A. Valeika atidarė susirinkimą ir pirmu perstatė p. J. Marijonaiti, kurisai kalbėjo apie 20 minučių. Paskui pradėjo kalbėti p. A. Zalpis, bet jisai kas-žin dēlo greititaisusimaisė ir visai atsiskakė kalbėti. Vieton jo, kalbėjo antrai atvejū p. Marijonaitis, kurisai šj karta smagiai prijukino publika. Kalbėtojuose galima buvo pastebėti neužtektinas prisirošimas prie prakalbų. Geistina, kad tai buty vengiama ateityje. Užsibaigė prakalbos p. Valeikos pasakytomis deklaracijomis. Žmonės užsilakė ramiai. Trukdė visos paklūtves i susirinkimą kokšė tai girtuoklis, kurj paskui reikėjo, net laukan išvesti. Susirinkimo išlaidoms padėnti surinkta \$7.25.

Prieš šias prakalbas buvo pakeltas lermas. Mat, musų bizniečiai kodėl tai manė, kad manoma įsteigti kooperatyviską krautuve, nors plakatuose aiškiai buvo pažymėtas prakalbų tikslas. Tačiau paskui nesupratimas išsiaiškino.

Vidžemės Paukštėlis.

IS WESTVILLE, ILL.

Lietuvių užnušimas. Darbai kasyklose. Lapkr. 1 d. vakare (vėlakai prisijusta. Red.) vėlyba-me laike koksa i tai svetimatantis, inėjęs i karčiamą pas lietuvių Petrą Žimontą, paprašė alaus stiklo. Begerdamas, nepažįstamas pradėjo be jokio reikalo P. Žim. visai kilioti, pravardžiuoti. Kolonijamasai supyko ir paprašė svečio, kad tasai išeity lauk. Nepaklaudusius svečiui to pakvietimo, P. Žim. išėjo is užbario jį išvaryti ir nei justu nepajuto, kaip tapo pelliu i pašonę perdurtas. Nelaimingasai sukrito ant žemės. I trumpą laiką liko nugabentas li-

gonbutin, kur, pasirges kelias dienas, mirė. Užnušėjas tapo sulimtas. Lapkričio 8 dieną vėlionis tapo palaidotas su bažnyntinėmis apeigomis parapijos kapinėse. Mirusis Petras Žimontas buvo jaunas vyras, nevėdęs, šiek-tiek pasiturintis žmogus; neprigulejo i jokią draugiją, išskiriant parapiją. Vėlionis pačio iš Lietuvos, Kauno gub., Raseinių apskr., Girdiskės par., Bitogalos kaime. Tėvai jojo mirę. Amerikoje turėjo vieną broli ir seserį. Sesuo buvo laidotuvėse, o brolis nežinia kur yra.

Darbai čia anglų kasyklose šiuo laiku eina pusėtinai: 4 kasyklos dirba pilną laiką, o 2 po 3 dienas i savaitę. Iš kitur pribuvusiam darbas nesunku gauti, bet partatina nevaziuoti, nes, kaip girdėt, darbo gavimas daug "kaštuojas." Istojimas i uniją taip pat kaštuoja; angliakasio popierij išėnimimas irgi nemazai apsiecia. O dar, kaip žmonės kalba, ateinantį pavasarį žadės prasidėti streikas, kurisai, jeigu pakiltų gali ilgai tęstis.

Ant. S. Vaitkus.

IS PEACOCK, MICH.

Apie lietuvių ukininkus. Lietuvių ukininkų šioje apielinkėje yra gan daug, ir ukininkystė yra tarpe jųjų gražiai ir smarkiai išbujojusi.

Pasibaigė vasaros darbai. Javai užaugo gerai. Ukininkai nusiavė laukus ir griebias i kitokių darbu. Turtingesnieji ukininkai platina savo dirvų plotus, kirsdami krumus ir raudami kelmus. Mažiau pasiturintieji eina pas kitus dirbti. Nenorintieji gi pas kitus ukininkus dirbti eina miestap kitokiais budais uždurbiant, su žiemą sau vieną-kita karkia sikalti. Darbininkai vistonomet pageidaujami, kadangi reikalinga jėgų dirbti kaip ukų valyme, taip girių darbuose. Mokestis taipogi nėra maza. Žmonės čionai gyvena linksni ir sveiki. Džiaugiasi, kad turi ukus, kad nereikia dirbti fabrikuose, ar kursti kur "kasvklöse."

mės turėjome jau du kartus.

VI. V. Strygas.

IS ANSONIA, CONN.

Knygyno rengimas. Malonu yra, jei galima ką nors gero parašyti apie savo kampelį. Vietos lietuvių išlėto, kaip matyt, jau pradeda susiprasti ir kilti is miego. Neseniai pas mus buvo parengti du susirinkimai, kuriuose svarstyta knygynos reikalavimas pas mus. Ne tiktai pripažinti, kad knygynas pas mus reikalingas, bet taipogi sutvėrta komitetas, kurisai rūpintis knygyno įsteigimu, rinkty knygyninarius ir mokesčius. L. P. Kluibas žada prieš Kalėdas parengti prakalbas tame pačiame reikale. Manoma, kad su Kluibo pagelba galima bus knygyno ideja paskleisti tarp vietos lietuvių ir tokiu budu greičiau įsteigti manomajį knygyną, kurisai čionai buty labai reikalingas ir naudingas.

Bijūnėlis.

IS ST. CHARLES, ILL.

Nelaimė su lietuviu. Lapkričio 12 d. tapo sunkiai sužeistas A. Kuliukas, kurisai buvo penkios savaitės kaip atvažiavo iš Lietuvos. Sužeistasai dirbo prie grabių kasimo gatvėse. Gavęs užnokestį už darbą, jisai nuėjo salimant iškeisti gautjį čekį, išsigėrė ir išėjo. Lauke jį užpulo pikt

NUO REDAKCIJOS

Visi laikraščiai siunčiamai rankraščiai turi but pažymėti autoriaus parąsu ir adresu. Pasirašančiai pseudonimais turi paduoti, Redakcijos žiniai, ir savo tikrąjį vardą. Redakcija pasiūlo sau teisę atsiimti visus laikraščius trumpinti ir taisyti.

Netinkamus laikraščius rankraščius redakcija, pareikalavusi, grąžina autorui atgal jo išloms. Reikia visada rašyti plunkena ir tik ant vienos popierio pusės, paliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Apie mūsų korespondencijas. Nėra tarp Amerikos lietuvių tokiu laikraščiu, kuris neatpažintų savyje korespondencijų. Korespondencijos turi tvirtai ir griežtai užėmę gan svarbią vietą mūsų laikraščiuose. Ne nuo šiandien užėmę gan svarbią vietą mūsų laikraščiuose. Ne nuo šiandien užėmę gan svarbią vietą mūsų laikraščiuose. Ne nuo šiandien užėmę gan svarbią vietą mūsų laikraščiuose.

Tai yra vien spėjimas, paremtas tuom, kad pavieniai biznieriariai toje vietoje gali pardavinėti savo prekes net pigiau, negu vietinė kooperatyviška draugija jas pati perka. Bet toksai pamatas be faktų juk ne pamatas. Tai yra skaudus ir tiems pirkliai skriaudą darantis įžeidimas.

Korespondentas, rasį, čia pikto noro ir neturėjo. Parašė taip sau, nieko blogo nemanądamas. Bet redakcija tokių "spėjimų" jokiū būdu neturėtų praleisti, nes tai įneša saviškių tarpam dizorganizaciją, suirute. Laikraščinė etika jokiū būdu negali pakęsti panašių dalykų. Tokių daiktų mūsų laikraščiuose neprivaletū buti.

Lietuvių kolegijos klausimas.

Sekdamas "Mokslėiv", "Draugas" paskutiniame savo numeryje pakelia klausimą, teisingiau sakant, užnamą lietuvių kolegijos, kuri dabartinį "prastą visuomenės stovį pataisyti, išsilaikoma nemažą burį inteligentių mūsų liaudžiai dorinti." Tasai "prastas visuomenės stovis" išsireiškias tame, kad "pilna veidmainių, nekincinių žmonių, kurie neapkenčia dvasinio kilnesnio gyvenimo, o mažai teturime tokių, kuriems rūpi tikra tiesa, tikras apšvietimas, žmonių tvirtu būdu, dorų ir tikrų inteligentių."

Tai "prastą visuomenės stovį," tikrai kitaip ir kitokioje formoje išsireiktą, gali pripažinti ir kiekvienas pažangus tautininkas ir patį kolegijos isteigimo klausimą principaliai gali skaityti dalyku, mums, Amerikos lietuviams, reikalingu. Tačiau kyla klausimas, ar laiku yra pakeltas tasai klausimas. Ar mes turime užtektinai ir, abelnai, ar mes turime mokyklų, kurios galėtų jaunumeng priruošti kolegijai. Jeigu pradėti ka nors statyti, visuomet, regis, reikalinga pasirūpinti pamatu. O tokiu pamatu čionai yra pradinės ir priruošiančiosios mokyklos, kurių mes neturime. Yra, berods, mažas skaitlius parapijinių mokyklų, bet ar jos gali atlikti rolę mokyklų, priuruošiančių kolegijai? Tai dar didelis klausimas.

Naujas "Draugo" redaktorius.

"Draugo" redaktorystės klausimas, tiek daug sukūsis įvairiausias spėjimais galvas daugeliui tokių žmonių, kuriems, rods, tasai dalykas turėtų labai mažai apelti, galop išrištas. Kaip "Draugas" savo 47-tame numerij praneša, greitame laike pribušias Amerikon kun. P. Kemešis, kuris užimsias vėlonion kun. Kaupo vietą. Kun. P. Kemešis ankščiau buvo vienu "Vilties" redaktorių. "Vidutinė linija," kuri "Vilgis" tuom laiku ėjo, leidžia pilnai tikėtis, kad ir "Draugas" nevis kraštutinių dešiniųjų organu. Kitais žodžiais sakant, yra vilties, kad "Draugas" eis ta pačia pakantos vage, kuria jį vedė vėlonion redaktorius.

"Lietuvos Žinios" jau dienraštis.

"Lietuvos Žinių" N126 pranešama, kad spalio 21 d. atsibuvusiam dienraščiu leisti pajininkų susirinkime vienbalsiai nutarta "Lietuvos Žinios", pradedant sausio 1 d., leisti dienraščiu. Kaina esanti paskirta metams 6 rub. Nutarta ir toliau pirminėti pajininkai.

Bagočiaus bylos istorija.

Pradedant 47-tu numeriu "Vienybė Lietuvos" pradėjo spausdinti istoriją bylos tarp p. F. J. Bagočiaus ir pacios "Vien. Liet." Ta byla dar yra gyva visų atmintyje, dar perartimi faktai, kad jųjū reikėms mūsų visuomenės gyvenime galėtų būti bešališki ir tinkamai apvertinta. Tačiau "Vienybė Lietuvos" pasiūlo spaudinti tai visą istoriją, pildydama skaitlingus reikalavimus savo skaitytojū ir neskaitytojū. "Vien. Liet." dar sako, kad apart kitų dalykų, šioje byloje galima pamatyti "aiškų karjeristų savo šviesoje." Kol-kas, atspausdinta redakcijos "Žodis ir skaitytuos" ir pradžia straipsnio "Dėlei Bagočiaus Žodžio."

Tautos Namai pas musų socialistus.

Jau mėš būvome rašę apie tai, kaip musų socialistai žiuri į Tautos Namų idėjā. Jie kalti tame pačiame prasikaltime, kuriame įtariai klerikalus. Klerikalai anot musų socialistų, aukauja Tautos Namū, nes tikisi, girdi, toliaus paimti jį ir savo rankas ir jo pagelba, sustiprinti savo galybę Lietuvoje.

Socialistai, tai teisingi, be jokių "kytrumų" žmonės. Jeigu jie ankauja (kiek, tai kitas klausimas) Tautos Namū, tai daro taip, kadangi patis norėtų prartyti tą gardų kašnį, kuriuom yra busimasis Tautos Namus Vilniuję. "Apetita" kaslik Tautos Namū parodė vienas Amerikos lietuviškųjų socialistų "Šulų," p. Pruseika, rašydamas tamie klausimui nelabai senai "Kovoje," tam tikrai savotiškame "nuomonių parlamente," kurisai pastaraisiais laikais tapo "nuomonių pilnumu" visai panašū į pačių socialistų pasmerkiamąjį ir prie Rusijos valdžios artimai stovintį laikraštį "Novoje Vremia."

Dabar tame "parlamente" pasirodė dar vieno tų pačių šulų nuomonė apie Tautos Namū. Rašo A. Baranuskas — oficialis Liet. Soc.-dem. partijos atstovas. Ponas autorius pripažįsta, kad "apie Tautos Namū taip daug buvo rašyta laikraščiuose, kad jau net nesinori papildinti tū nepersvarsū reikala." O jeigu rašo, tai... tai, musų nuomone, daugiau neturėjo ką veikti. Ir tokiū būdu iš nuobodu privaru koone tris skiltis. Gudrų senovės įsakyma "kalbėti mažai, pasakytū daug" tasai ponas atkerčia atbulai. Naudojdamas senai kitų "draugų" išeikstomis nuomonėmis, dar kartą priminko jų prarusis tēkla. Nebe to, kad kai-kame nepasirodytū ir autoriaus nuosavaus tvėrimo perlaik.

Jeigu skaitytojas turi valandėlekita liuos, pavelsyvis sau padaryti ketelā istrankū, nušviečiančių dar kartā tū savotišką musų socialistų Tautos Namū supratimą.

Pasitats sau klausimą: kas tai yra Tautos Namai, autorius šitaip į jį atsako: "Trioba iš keturių (ar daugiau) sienų sukurvimi surinkti ir pakautū daiktū, kaip tai: senų liekanų, knygų, medalij ir t. t., Peitaurų ir husų daiktinai gali rast tenai savo darbams vieta."

Tautos Namai, ar teisingiau L. M. Dr., tikslas esantis štai kokšai: "Saulė" pinigais darbininkų apatadbė kulturos kilimā tarp apatinių sluogsnij (darbininkų ir mažesnių), o L. M. Drauga taip pat darbininkų pinigais skleidžia tuose sluogsnuose tautininkate. Vieton tarptautininkystės, skleidžia soviniavimą tarp tautų ir, vieton klasu kovos, tai — konkurenciją (lenktylavimą) tarp darbininkų."

Labai norėtume paraudoti draugū su šiom XX amžiaus Jeremijū, bet sveikas protas neleidžia. Bet štai dar atkartojimas, kituose žodžiuose, p. Pruseiko "apetito": "Ir nors mėš ir padėdam įli (buržuazija, Red.) vytū botagā (suprask: statyti Tautos Namū, Red.), bet savo kupros patis neatkisime ir greičiau pasakysime, kad ir mėš mokame naudotis botagu prėšešais savo prėšius."

Kaip matome, autorius, paverkiąs, jau kumščią pradeda rodyti. Viskas tū būtu vien tikrai juokinga, jeigu tokių "šulų" reikavimai neparodytū, kokios nesveikos, neapykantos, manijos ir siauramatystės pilnos sriovės esama mūsų visuomenėje. Sunkia liga serga mūsų visuomenės dalis. Tačiau tikime, kad tai tiktais laikiniais užsikėrimais nuo kito ligonio, ir, laikū bėgant, toji liga išnyks.

Naujas laikraštis So. Bostone. Mums pranešama, kad nuo Naujųjų Metų So. Bostonas turės trečią laikraštį. Naujas savaitinis laikraštis vadinsis "Ateitis" ir bus leidžiamas tam tikslū susitvėrusios bendrovės. Pranešama, kad jau dabar priimama prenumerata, kuri išneša \$1.50 metams. Naujas laikraštis žada būti bepartysis ir ypatingā atvada būtikreipsias į musų jaunumeng. "Ateitis" adresas: "Ateitis," 366 Broadway, So. Boston, Mass. Kas bus laikraščio vedėjū ir redaktorium, nepranešama,

KUNIGO DEMBSKIO LAIDOTUVĖS.

Apie pasiūlymą kunigo Dembskio jau "Lietuvij" buvo minėta pereitame numery. Visai netikėtai ir man teko buti prie kuno palaidojimo. Kunas išgabenta į New Yorko krematoriija, kur tapo sudegintas. Kaip ludna ant širdies, žiūrint į tokią regyklā. Atskirti stiklu nuo mirusio, žiūrėjome, kada karstā stumė į pečę; aplinkui buvo ramu ir tyku. Rodes, kad už to stiklo yra jau kitas svietas, ne toks kaip čia, kur gyvenjū liko. Rodos karstas, palengva leidžiamas, nulėkė toli už baltų marmuro sienų, ir atsilso ir ramumo šalį. Jį palaidoje, jautėmės, lyg kad vėloniū išleidome į geresnē šalį, kur nėra ašaru, nei vargo, kur nėra skausmų, apsvilimų, kur esantieji nejučia savo artymų ir mylinių įankinimosi, kur jie vien išlisi, išlisi, pasiiluosave nuo šio gyvenimo skausmų ir vargū.

Mirus km. Dembskijū, daugelis žmonių ėjo jo pažiūrėti. Išlydint iš namų, susirinko apie 60 žmoniū. Dr. Šliupas laikė trumpā prakalbā, labai jautrią; ašokinio vėlonio gyvenimā ir jo nuopelnus.

Iki geležinkelio stoties lydejo 6 vėzimai. Į New Yorkā lydejo tik Šliupų šeima ir du pašaliniai žmonės. Ten apt stoties kupurū patiko Dr. Jankauskienė tū kelias kitais žmonėmis ir laidotojus ut kertēs Grand st. laukē daugybē žmoniū su vėzimais, automobiliais; dangelis karais važiavo. Krematoriujū susirinko apie 150 žmoniū. "Keleivio" redakcija atsiumė puikū rųšj baltū rozių su žibutėmis (violetais), prie kurio buvo juosta su parašū: "Laisvės karėiviniū nuo Keleivio."

Krematoriujū kalbėjo vėl Dr. Šliupas, Račkauskas ir pirminėis, kas Laisvamunijū kuopos; paskutiniū taip buto susigraudinęs, kad nei kalbėti aiškiai negalėjo.

Sudeginus kuno, visi susirinko Draugeliū svetainėj. Čia taipgi buvo prakalbos, Išrinko komitetā aukų rinkimā išleidimui vėlonio biografiję. Ten buvusieji tam tikslū sudjō \$30. Šilrenęmū biografijas žėsioms Dr. Šliupas, Račkauskas ir Širyvdas.

Račkausko prakalba visus sudjudino. Tarp kitko, jis pasakė, jog ne vienas perkena per gyvenimā, o nei šesėlio savo buvimo nepalēka, o vėlonis paliko didelē savo gyvenimo ženklā, parodė kelią, kuriuom gal eis ne vienas. Vėlonis buvo karstas žmogus, mokojo labai mylėt ir neapkęsti drauciū. Mokojo mylėti teisingai ir gerā, o neapkentė melo, išnaudojimo ir veidmainystės.

Garmus.

JAPONŲ KLAUSIMAS SUVIENYTOSE VALSTIJOSE.

Šiądien visų Suvienytyū Valstijū piličių akjs nukreiptos linki Meksiko. Daugiau apie nieką politikoje neisgirsi, kaip tik tai: Huerta, Carranza, Lind, O'Shaughnessy, Meksiko kongresas ir t.t., ir t.t. Suvienytos Valstijos butinai nori pašalinti Huertā nuo prezidento vietos. Su tokiū pat atkaklumu Huerta pasiryžo gintis iki paskutinijū jegū. Ar Huerta bus pašalintas, ar ne? Tai yra klausimas, apie kurį šiądien viskas sukasi. Visi kartais ir svarbūs klausimai numesta šalin. Dažnai tie klausimai neisrišti, ir toksai atsinešimas į juos gali atnešti, rasį, net ir artimoje ateityje Suvienytyoms Valstijoms daug rūpescio.

Vienu tokiū svarbiū, nepabaigtū ir todėl pavojingū klausimū yra japonų klausimas. Kaip visiemis žinomā, šijū metų gegužinė mėnesyje Kalfornijijos valstijoje, nežiurint Suvienytyū Valstijū augščiausios valdžios ir pačių japonų karščiausijū protestū, tapo išleistas ir rugpjūcio 10 d. gautinai užtvirtintas įstatymas, suliy kurio visiemis tiems, kurie negali tapti Suvienytyū Valstijū piličiais, draudžiama pirtis, arba turėti žemės Kalfornijijos valstijoje. Suvienytyū Valstijū piličiais, suliy konstituojas, gali tapti vien tik baltieji ir juodukai; getlonodžiai yra išskiriami. Aišku tat, prieš ką tasai įstatymas taikoma.

Pagindė tājį klausimą, kaip pačių Kalfornijijos piličiais skelbė,

negalėjimas išsilaikyti konkurencijoje su getlonodžiais, Baltieji yra pripatę prie gerō gyvenimo, yra išlepinti ir darbe jokiū būdu negali susilyginti su getlonodžiais. Getlonodžiai, ypač japonai, yra begalo ištvermūs ir energingi. Pasikandindamas kelias kasnais, getlonodis dirbs kad ir visas 24 valandas. Nestebėtina at, kad prasidėjus smarkiai getlonodžių ateivystei į Kalfornijijos valstijā, vietos gyventojai pradėjo jaustis, kad jie negali išlaikyti ekonominčē kuovoje su ateivūnais ir turi pastariemsiems žingsnis už žingsniu nusileisti. Ypatingai žemē pradėjo smarkiai iš amerikūjū rancūjū slisti. Tatai getlonodžiai grešė neuzilgo užimti didesnę visū Kalfornijijos žemių dalį ir tokiū būdu tapti tikraisiais valstijos valdytojais.

Is kitos pusēs žinoma, kad getlonieji, nežiurint ilgiausio laiko, praleisto svetimoje šalje, niekuomet neuimžiamsa savo tėvynės, savo kalbos, pasielika amžinai ištikimais savo tautai, o neistautėjā, kaip baltieji su juodukais. Japonai skiria nuo Suvienytyū Valstijū tikrai Ramiojo, arba Pacifiko vandenyno plotas, kurį by laike labai lengva perkurstoti ir, turint svaususius ūkymūninkais Kalfornijijoje, tvirta koja atsistoti šioje Pacifiko pusėje. Toksai kaimynas, ačiū sparciam Japonijos jegū augimui pastaruoju laikū, butū Suvienytyoms Valstijoms, pripratusioms pasave nepigulnimgai nuo nieko ūkymūninkauti, nelabai malonus. Tai, kaip matome, ekonominēs priezastjis ir rūpinimasis abelnais Suvienytyū Valstijū reikalais buvotuo pamatu, ant kurio Kalfornija, prieš centralēs valdžios norū, pastatē savo naujijū įstatymā.

Bet ar klausimas tuom užbagtas? Japonai yra žinomi ne tik tai kaip energinga bei pažangi, bet ir kaip labai save gerbianči ir jausli tauta. Pergalėjimas tokios didelēs valstijos, kaip Rusija, padarė japonus dar daugiau save gerbiančiais, ir šiądien jie reikalauja iš kitū atsinešimo į juos, kaip į by kurjā didijūjū tautū. Sale to japonai yra vienu tautū, puikiausiai mokančiųjų sivaldyti save.

Tat, mums pilnai bus suprantami žodžiai anglū savitirašcio "The Independent", kuris, kalbėdamas apie japonų klausimą, pasakė, kad japonai, suziņoje apie Kalfornijos įstatymā, išpradžiū buvo tartum perkuno nutrenkti; paskui jie suplyko, paskui jie susivaldė. Teisijū aprūbezavimas buvo ištikrūjū sunkus smugis jūjū garbei. Bet jie moka gerai susivaldyti. Reikšia, jie mokoje gauti jūzėidimā taip gliai užlepti, kad iš virsaus galima manyti, kad jie savo teisių suvaržymā jau užmiršo ir nusiramino; pamatė, kad prieš vėją nepapusi.

Tačiau toks manymas butū labai klaidingas. Greičiaus galima daleisti, kad jie laukia progos vėl eikstyn pakelti amirštājį klausimą, ir šį kartā pakelti truputį kitaip. Žiurint šitū atžvilgiu, pilnai suprantami visi tie nesena pasklidusieji gandai, buk Japonies, ja Meksikā remianti ir prieš Suvienytyas Valstijas kiršinanti.

Bet tat yra mažmoziš. Daug svarbesniu yra faktas, kad Suvienytyos Valstijos prideranciai ne užbaigē paties japonų klausimo. Jeigu japonai yra susiaurintū šioje Pacifiko pusėje savo teisēse, tuom yra labai įžeisti ir, kaip galima tikėtis, dar atnaujins tą patį klausimą, tai Suvienytyos Valstijos turėtų daugiau sustiprinti savo vakarines pakrantes, kurios šiądien karō žvilgsniu nėra taip gerai apgintos, kaip tat turėtų buti. Mat, Suvienytyos Valstijos yra daugiausiai sustiprinusios savo rytines pakrantes, kadangi galimais svarbiais priešais skaitė didžiasias Europos valstijas. Bet šiądien, sustiprėjus ir išgalejus Japonijai, toksai pat atsinešimas ir toliaus į savo vakarinijū dalių apgynimą butū neatsieinama klaida. Berods, baigias Panamos kanalo priruošimas laivams plaukinėti. Pasibaigus tam darbu, Suvienytyos Valstijos, be abejonės, galēs naudotis Pacifike savo rytiniu laivynu.

"The Independent" duoda kita klausimo išrišimā Teisingau sakant, pataria įtapti atgal. Sako, kad japonai ir patjis nenorj saviškių išėivystēs Amerikon. Jie turi dar savo kraštū, kurie iki šioje nėra apgyvendinti, kaip tai

Formosa, ir norėtų savo išėivystę nukreipti tenal. Jau ir dabar Japonija uždraudusi suaugusiems vyrams keliauti Amerikon; leidžianti išvažuoti tiktai moterims ir seniems tėvams, kurių vyrjai ir sunūs Amerikoje nuo seniaus. Japonai iš Amerikos naudotis nemana. Jiems brangus tikrai lygumas teisēse. Tat, reikalinga panaikinti Kalfornijos įstatymas, panaikinti podragū ir įstatymas, draudžiantis japonams tapti pilnateisiais piličiais, ir sulygtinti japonus su baltaisiais bei juodukais.

Doros žvilgsniu tie patarimai yra labai pagirtini, bet ar pasiseks jais išrišti klausimus, gryni ekonominēs kilties, tai dar didelis klausimas. Šiaip ar taip vertus, Amerikai reikēs vėl susidurti su japonų klausimu, ir, jeigu prie jo nebus prisiruosta, tasai susidurimas galēs Suvien. Valstijoms atnešti daug trukdesio.

J. A.

DELEI MONTELLO W. W. CROSS CO. STREIKO.

Šis raštels turėtų tūpti "Laisvėje" ir "Pirmyn". Kuriose tas, mūs smelziantis, užaipluomas tipo. Iš mūsų laikraščiams atsiskaičius šį tapinti ("Vanagas vanagai akies nekirs"), melžiamie gerb. "Lietuvos" šiam mus rašteliui vietos neatkaityti. Presos Komitetas.

"Laisvės" No. 84 ir "Pirmyn" No. 31 L. S. S. 17 kuopos komitetas musų pranešimā apie Montello W. W. Cross Co. darbininkų streiko užbagimā ir ne praktiška organizavimā nekuriū vietinijū LSS. 17 kuopos nariū vadina dideliu melu. Kad parodžius visuomeniē teisybę ir nelikus melagiais, turime tam komitetū atsakyti ir parodyti visuomeniē, kaip ištikrūjū dalykai butuo.

Gegužēs 25 d. vietiniame kuopos (ar LSS? Red.) susirinkime, buvo išrinktos 3 ypatos, kad suorganizuoti Cross Co. darbininkus (ne padėti suorganizuoti, kaip komitetas rašo). Iki to laiko Cross Co. dirbtuvēs darbininkai nebuvo susiorganizavę, ir niekas jų neorganizavo. Išrinktos ypatos ėmēs už darbo, turėjo kelias prakalbas W. W. Cross Co. darbininkams, laike kurių argituota pūskėti prie I. W. W. unijos, ir žadēta, kad "streiko laikū gausit po \$5.00 ir savaitē, jeigu tik streikuosit." Po keliū tokių prakalbū, su pagelba tulo Bolio iš Lawrence, Mass., pa'kyko jiems darbininkus suorganizuoti. Susirašē apie 120 Cross Co. darbininkū, kurie įmokējo po 25c. Sumokėti pinigai buvo perduoti Stanislouvi Baranuskui, nes jis buvo tuom laiku išrinktas kasierium (o nepalikti pas raštininkā S. Šleinį, kaip LSS. 17 kuopos komitetas rašo). Cross Company, suziņojusi apie organizavimā darbininkū, birzelio 28 d. atleido višus darbininkus nuo darbo. Tarp musų, W. W. Cross Co. darbininkū, kilo sujudimas ir esantieji trjō organizatoriai, kurie mudos organizavo, nebežinojo tauda ką daryti. Kreipēsi į I. W. W. unijos centrā, bet pasirodē, kad centras nieko bendro neturi su jų suorganizuotais darbininkais: esā suorganizuota ne tam unijos skyriui, į kurjū reikėjo suorganizuoti. Tada jie pradėjo įjieskoti I. W. W. organizatoriais ir surado tuļ C. F. Howard, kuris pribuvo į Montello liepos 6 diena. Negalėdamas susikalbėti su lietuviais, nemokančiais anglū kalbos, jis negalėjo organizuoti. Mēs, minėtos dirbtuvēs darbininkai, tāj matydami, pareikalavome lietuviū organiazatoriaus, nurodydami L. Griksstā, kuris tuomet dalyvavo Ipswich, Mass. streike. Liepos 8 d. jis pribuvo į Montello ir laikē čia prakalbā, aiškindamas I. W. W. unijos principus. Po prakalbū buvo sutvertas "lokals" iš ateistų nuo darbo darbininkū. Priesirašē tuom kartu 109 nariai, įmokėdami po 50c. ir tuomet apsaukta kompanijai streikas. Iš visko viršminēto kiekvienam aišku, kad darbininkai nepraktiškai buvo organizuojami ir pertai liko ateisti nuo darbo, kas daug kenkē streiko išlaimejimui.

Toliaus LSS. 17 kuopos komitetas, nieko apie dalykū stovj nežinodamas, rašo, atsiprasant, tokias nesąmones, kaip: "Kad tas presos komitetas yra suorganizuotas per L. Griksstā jo ypatos išgarsinimui, nes ką jiems Griks-

tas sakē, tāj jie rašē." Taip nereišingai ir mus smelziančiai gali rašyti tik blogos valios žmonės, kuriems, matomai, viskas galima, jeigu reikia kitus apsmėziti. Presos komitetas, kuris išrinktas per I. W. W. streikiury susirinkimā. Kada buvo "balsuota užbaigti streikā, buv įnešta, kad butų išrinktas komitetas pranešimui į laikraščius apie streiko pasekmes; tam tikslū liko išrinkti: J. J. Zemaitaitis, S. Šleinis ir J. Mach. Pranešdami per laikraščius apie streiko pasekmes, mēs negalėjome užtylėti ir apie L. Griksstā, kuris gana daug pasidaravo streiko laiku. Patartina butū LSS. 17 kuop. komitetū panašijū nesąmonijū, neisčius dalykū, nerastiēti.

Presos komitetas: J. J. Zemaitaitis, S. Šleinis.

MAZOJŲ LIETUVA.

"Vienybės" susirinkimas. Nesena Klaipėdos "Vienybē" turējo savo mėnesinį susirinkimā, kurisai yra tuom įdomus, kad jame buvo paskaita iš lietuviū istorijos. Prelegentas, p. Birškas, išdėstē lietuviū istorijā iš angščiausių laikū, kuriuose lietuvius galime susėkti, iki pirmojo lietuviū karaliaus, Mindaugio. Remdamasis įvairiais šaltiniais, prelegentas prirodinējo, kad lietuviai Europoje gyvenę dar ketelā simtū metų prieš Kristaus užgimimą. Kaip galima buvo iš paskaitos suprasti, p. Birškas prisilieko žinomojo tvirtinimo, kad garsaus grekū istoriko, Herodoto, aprašyti ir į rytus nuo Junodas gyvenusieji skytai buvę lietuviai. Skytū šakos, gėtai vadinaimos, kalba buvusi visiškai panaši į lietuviškāją. Berods, vėliaus ir buvo lietuviū giminė, getvingiai, kurios vardas, kaip matome, suvis panašus į senovēs get vardū. Senovėje lietuviai, anot prelegento, ramybėje gyvenę. Tā ramybē stardē lenkai, norėjusieji lietuvius per prievartą pakrikštijti. Kadangi lenkams tasai krikštinimo darbas nesisekē, tai jie parsikvietē pagelbon kryžiuokis, kurie, kaip žinome, paskui didžiausijū bėdū bei rupešcijū suteikē ne tik tautai lietuviams, bet taipogi ir juos parsikvietusius lenkams. Kalbėtajas savo paskaitā davėdē iki Mindaugio mirčias. Pasibaigus pranešimui, kurisai susirinkusiems labai patiko, svarstęta draugijos reikalai.

Klaipėdos Driskius.

"Santaros" susivaziavimas. Spalio 19 d. atsibuvo Mazosios Lietuvos draugijū susivėjimo, taip vadinamosios "Santaros" susivaziavimā. Iš susivaziavimā suavstovus prisuntū to draugijū tarp jų Birutē, Tilzēs Giedojū Draugijā, Klaipėdos "Vienybē" ir kitos. Susivaziavimo pirmininkū išrinkta p. Vydunas. Tarp kitko paminėtina nutarimas įsteigti savo metrašį, kam bus surašytos visos prie "Santaros" prigulnicios draugijos ir viso me to jųjū darbai. Kiekvienā draugijā turi prisijusti medžiagā apie savo veikimą ne vėliaus sekancio sausio 1 dienos. Išrinkta tam tikra komisija, kuri prisijustāj medžiagā sutvarkys ir priuruoš iki kito "Santaros" susivaziavimo, kuris galutinai nutars, kokia medžiagā turi buti talpin-ta, kokia ne.

Be to, Klaipėdos "Vienybē" praneš, kad jįjī savo kraštui patinti padariusi po Mazājā Lietuvos ekskursijū, kurios nusisekusios ir pasirodžiusios naudingomis. "Santaros" izdo peržiūrėtajais išrinkta p. Simonaitis iš Tilzēs ir p. Lau iš Pagegijū. Pabaigoje laikyta įdomi paskaita apie Mazosios Lietuvos rubežius.

Nemuno Viksva.

Seimyninkystės mokykla. Seimyninkystės mokyklā Doviliuose 'anko 12 merginū, o Priekulėje 6. Beveik visos yra lietuvaitės. Doviliuose susteina jos savaitēs pirmasias tris dienas ir namus p. Simkū, o Priekulėje paskutinišias tris dienas į parapijos namū. ("Apžvalga.")

Gausi auka. Nesena Klaipėdoje pasimirē turtingas pirklys J. Schmidt. Kaip dabar pasirodē, mirusis savo testamentame paskyrē labdaringiems tikslams 100,000 markiū (1 markē = apie 23 c.).

Vėlonis neužmiršo valsciaus li- gonbučio, draugystės neturintiems suselpti ir savo parapijos bažnyčios, kuriai paskyrė 5,000 markių.

Kaimų mokyklos. Prusose jaunuolis, pabaigęs paprastąjį kaimo mokyklą, gali čia pat ant vietos ir toliau tęsti savo mokslą. Kaimuose tam tikslui yra su- rengtos, kaip jas Maž. Liet. va- dina, tolynpamokinimo mokyklos. Tos mokyklos yra iš vienos pu- sės geros, kadaigi suteikia jau- nimui progą neužmiršti tai, kas išmokta pradinėje mokykloje. Bet imant iš kitos pusės, reika- lipa pažymėti, kad Maž. Lietu- voje, turėdamas savo tikslu ne tiek tolimąsį jaunimo pamoki- nimą, kiek galutinį jaunuolių su- vokietinimą, kurio pradinę mo- kyklą nespėja atsiesti, tos mo- kyklos yra tiesiog kenksmingos, kaip ir kiekviena mokykla, tar- naujanti ne tiems tikslams, ku- riams turėtų tarnauti.

Jaunuolis išeina iš pradinės mokyklos su įskiepitais katzeriz- mo ir "deutschländizmo" diegais; bet juk, sugrįžęs į savųjų tarpą, vosai jaunuolis gali pasijusti vėl lietuviu. Prašalinti tą "pavojų" nuo jaunuolio, nuvyti "piktąją dvasią"—tai ty mokyklų tikslas Maž. Liet., matyt, panašios rū- šies mokyklos yra labai tinkamos, kadaigi jųjų skaitlius Maž. Lietuvoje labai sparčiai auga. Štai Silokarciamos valstijoje jųjų rori m. buvo vos keturios. Dar- kar tasai skaitlius išaugo iki 30.

PIGI SVETIMA GARBĖ.

Įsmirtingai yra patarėję sako- ma: "Su pliku nėr ko pešis." Lygiai teisingai galėtum pasaky- ti: "Su melagais nėr ko gincytis." Vienok kitą kart melagystės pereiną jau visas rybas ir neiš- puola jas praleisti nepatėmytas. Viena iš panašių melagystių til- po 22-me "Dilgėlių" numerį, kur tulas "Keliauninkas," ma- tomai vienas iš mūsų cicilicizmo keliaujančių "apaštalu," kores- pondencijoj iš Morgan, Bridge- ville, Pa. ir aplinkinių, insinuaci- mas atsiesis 50 tukstančių do- lialių? Ištikro, matomai mus tie cicilicizmai mano, jog visi žmo- nės yra be smegenų ir kad juos gali kvailinti, kaip tik nori: juk ir vaikas gali suprasti, kad už \$50,000 gali pastatyti naują tu- rinę bažnyčią, o ne seną medinę laisyti. Bet, matomai, čia yra vienas įsklas: sulyg jų nuomo- nės žmonės yra taip, atspran- sant, kvailei, kad tokio fofelio nesupras, didelių iškaščių su- gaš ir kilis suritė.

Jeigu jūs, "keliaujanti poneliai, turite dar bent šiek-tiek doros, tai išties gėda jums panašiai ne- padoriai elgtis, gėda juodinti ne- kaltai kun. Sutkaitį ir kun. Vaiš- norą, garsinant panašius apie juos melus. Kun. Sutkaitis, girdi, pasakęs, kad "bažnyčios iš mados dabar išėina" (matykite žmonės, kad ir kunigas jau taip, kaip ir mes, ci- cilikai, sako), kun. Vaišnoras ne- noris ten parapijos, nesą jis ten kalėdojas, tat jam "biznis" su- mažėtu... Niekuomet aš iki šiolei nekala- lėdojau Bridgeville ir aplinkinių, todėl ir joks "biznis" negali man ten rupėti, nes vietiniai lietuviai kreipiasi su savo reikalais prie vietinio airių klebono. Atpeč, aš širdingai žmonėms jų darbe pri- tariau ir gelbėjau jiems susiorga- nizuoti.

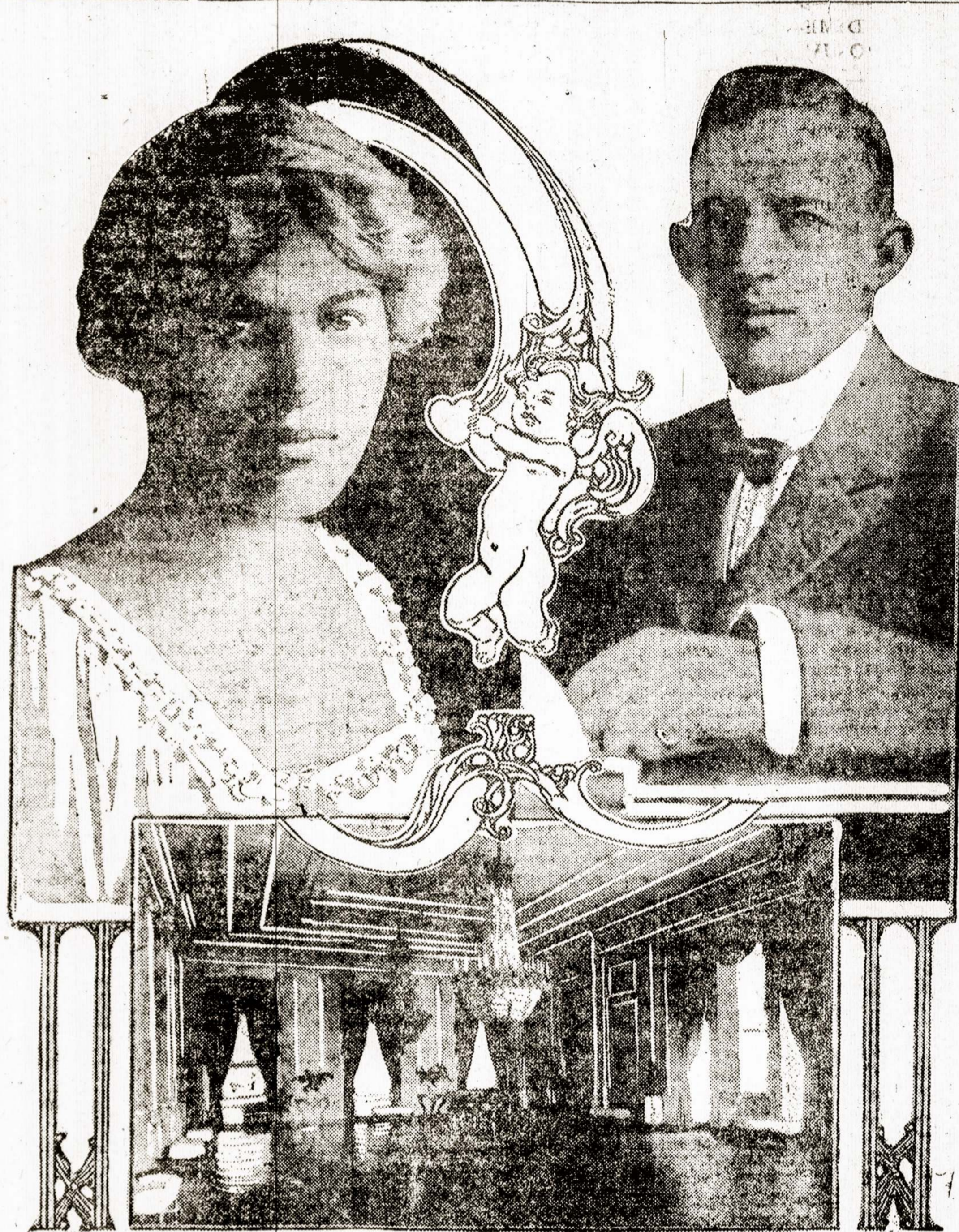

Photo Miss Wilson copyright by Marceau. Photo Mr. Sayre copyright, 1913, by American Press Association.

PREZIDENTO DUKTERS VESTUVĖS.

Pereitą utarninką antroji Prezidento Wilsono dukte, Jessie Wilson, ištekejo už Francis Bowes Sayre. Paveikslėlis parodo abudu jaunuoliu i "East Room" kambaryj Baltamajam Name, kur atsbuvo šliubo ceremoni- ja. Ceremonijoj dalyvavo visi svetimų šalių diplomatiški atstovai, atstovai S. V. kongreso ir ypatingi jaun- vedžių draugai bei pažįstami. Senatas ir atstovų butas prisiuėnt jaunavedei graūlus prezentus.

vieng tukstantj doliarū. Ar nėra grynas per akis melas ir tikras absurdas minetas "Dilgėlių" pra- nesimas, kad, girdi, jos atitaisy- mas atsiesis 50 tukstančių do- lialių? Ištikro, matomai mus tie cicilicizmai mano, jog visi žmo- nės yra be smegenų ir kad juos gali kvailinti, kaip tik nori: juk ir vaikas gali suprasti, kad už \$50,000 gali pastatyti naują tu- rinę bažnyčią, o ne seną medinę laisyti. Bet, matomai, čia yra vienas įsklas: sulyg jų nuomo- nės žmonės yra taip, atspran- sant, kvailei, kad tokio fofelio nesupras, didelių iškaščių su- gaš ir kilis suritė.

Jeigu jūs, "keliaujanti poneliai, turite dar bent šiek-tiek doros, tai išties gėda jums panašiai ne- padoriai elgtis, gėda juodinti ne- kaltai kun. Sutkaitį ir kun. Vaiš- norą, garsinant panašius apie juos melus. Kun. Sutkaitis, girdi, pasakęs, kad "bažnyčios iš mados dabar išėina" (matykite žmonės, kad ir kunigas jau taip, kaip ir mes, ci- cilikai, sako), kun. Vaišnoras ne- noris ten parapijos, nesą jis ten kalėdojas, tat jam "biznis" su- mažėtu... Niekuomet aš iki šiolei nekala- lėdojau Bridgeville ir aplinkinių, todėl ir joks "biznis" negali man ten rupėti, nes vietiniai lietuviai kreipiasi su savo reikalais prie vietinio airių klebono. Atpeč, aš širdingai žmonėms jų darbe pri- tariau ir gelbėjau jiems susiorga- nizuoti.

Jeigu čia yra "biznis," tai jis bus pusėje ty poneliū, kurie sten- giasi panašioms korespondenci- joms žmonių darbu užkenkti, mėgina juos supjūdinti,—vandenį, vadinus, sudrumsti ir jame žu- vaiti... Juk mūsų cicilicizmai tuomi jau atsizmėjo: jie visur,—ar tai tautos reikaluose,—ar pa- rapijiniuose reikaluose—kelia er- gelius, nes ergelais jie gyvena. Ka-gi jie darytų jeigu ergelių nebutų? Jeigu ergeliai patįs nei- sirodė, tai jie juos tvėria, rasinė- dėjami melingas koresponden- cijas,—tolias ve, kaip ir anoji "Keliauninko" korespondencija. O kad ten nekalti žmonės šmei- žiami, kad jų vardai juodinami,—kas jiems tai rupi! Svetima garbė jiems pigi...

Ar ilgai dar pas mus taip bus? Ar toli tie poneliai, tokiais ta- kais eidami, nueis? Sakoma, kad "Su melu gali toli nueiti, bet... nepargrįši." Rasinėdami pana- šias melingas žinias, vyrūčiai, jų patįs sau virvutė sukate. Ne- stebėkit, ir nerugokit, jeigu vi- suomenė jų ant tos pačios virv- utės pakars. Linkolnas, berods, pasakė: "Jūs galite ampuikinti visus žmones vieną-kitą sykį, jūs galite vieną- kitą žmogų ampuikinti visą lai- ką, bet jūs negalite ampuikinti visų žmonių visą laiką."

Teisingai tai žodžiai, ir jeigu jiems kam tinka, tai tinka panašioms mūsų cicilikams, kurie visur "jieško, ko nepametę".... Kun. J. Vaišnoras.

Pašnekėlių Kampelis. An advertisement for a literary or news section titled 'Pašnekėlių Kampelis' (The Camp of Preachers/News).

352. Kaip yra išsiplatinus sav- zudydystė ir kas ją dažniausiai var- toja? Savzudydystė ar liuosnoris atėmimas sau gyvybės yra apsi- reiškinas, žinomas nuo seniausių žmoniųos gyvavimo periodų. Se- būnai jau žmonių aks yra atkreip- tos į taji dalyką. Pastaruoju lai- ku, pradėdant antrąją XVIII šimtmečio pusę, daug knygų yra savzudydystės klausime prirašyta, ir klausimas, galima sakyti, daug- maž nuodugnai nušviestas. Pirmu dalyku pažymėtina įvai- rumas, kurisai viešpatavo ir vies-

patauja pažiūrose į savzudydystę. Pirmiausiai, seniausiose gadyne- se, svarbiausiaja savzudydystės priežastim buvo, taip sakant, ar- timo meilė. Nusizudydavo seni ir liguisti žmonės, kurie, nega- lėdami atnešti jokios naudos, bu- vo vien tik apsunकिनimu savo giminiems. Kad neuėmus tą berei- kalingą našta nuo saviškių, tie "vėlyvi žmonės" nusizudydavo. Tą paprotį mes matome ir pas- mūnų brabochius, pas kurios susi- dydėmimas buvo gan plačiai var- tojamas ir buvo tiesiog garbina-

Senovės viešpatytsė, kaip Gre- kioj, į savzudydystę buvo žiurina dvejopai: jeigu žmogus nusizud- dydavo dėl kokių nors praktinių tikslų (pavyzdžiui, kad neišdavus priešams savo tautos paslapties), tai tokia savzudydystė skaitėsi do- ru ir pagarbos vertu pasielgimu; jeigu gi nusizudydimo priežastim buvo asmeniškumas (pavyzdžiui: noras išvengti sunkios bausmės), tai toksai savzudydystė buvo nieki- namas, netekdavo priderancio pa- laidojimo, viešpatystė atindavo visus savzudydžio turtus ir nepri- pažindavo teisotu jojo testamen- to. Krikščionystė nustato pažiūrą į savzudydystę, kaip į apsiereiški- mą, priešingą Dievo įstatymams ir todėl iš visų atžvilgių papelki- ną; savzudydystė net ir šiądien ne- gali būti laidojamas šventojeto vie- toje. Iš pradžių švietiška valdžia taipogi laikėsi tokios pat nuo- monės ir skaudžiai bausdavo tuos, kurie pasikiesindavo nusi- zudyti. Tačiau, laikui bėgant, valstijos pažiūra į savzudydystę persikeitė, ir šiądien yra daug ša- lių, kur pasikesinimas nusizudyti ir nusizudydymas visai nėra bau- dzinamas. Už savzudydystę šiądien dar yra baudžiama Anglijoje kaip plūgais, taipgi ir kalėjimu. Baudžiama ir kai-kuriose kitose valstijose. Ypač sunki bausmė yra Rusijoje. Tenai netiktai savi- zudydžio testamentas yra skaito- mas, neteisotu, bet taipgi ir žmo- nės, pagelbėjusieji vėloniui nu- sizudyti (jeigū jų buvo), yra apkaltinami, kaipo paprasto už- nusimno prigelbėjai ir pasmerkia- mi katargon 10—15 metų. Abel- nai imant, baltieji, nors ir kar- tais nuolankiai žiūrį į sav- zudydystę, tačiau jos niekuomet nepagiria. Kas kita yra su gelto- nomis Azijos tautomis (japonai, kyniečiai), kurios savzudydystę tu- huose atsitikimose (ypač japo- nai) skaito angstos doros apsi- reiškimu. Jeigu mes paimsime šių laikų avzudydystes, tai pamatysime, kad jos yra išsiplatinusios tartum pa- gal tam tikrus įstatus, arba tai- sykyles. Savzudydystės, laikų bė- gant, vis platinasi, taipogi prisila- kydamos tam tikrų, kaip pavadi- nta, įstatų. Paimsime Anglija. Tenai 1865 m. ant kiekvieno mi- liono gyventojų savzudydystę iš- puolė po 65; 1885 m. po 75; 1895 m. po 88; 1905 m. po 100. Jeigu paimti kitas valstijas, tai tenai

patamysime tokį pat proporci- onališką savzudydystę augimą. Je- gu atsaimano sanlygos, pasididi- na, arba sumažėja ir savzudydystę skaitlius. Indami savzudydystę skaitliū iš atžvilgio į asmens lytį, gyvenimo vietą, užsiėmimo budą, meto lai- ką, apšvietimo laipsnį, tikėjimą, amžių ir t. t., mes matome, kad visos šios aplinkybės turi įtekmę į savzudydystę skaitlius didumą. Skaitlinėmis yra pariparodyta, kad vyrų tris ar keturis kartus tiek išsižudo, kaip moterų. Miestelėnai paprastai yra už kai- miečius daug daugiau palinkę prie savzudydystės ir proporci- onališkai duoda augstesnę savzudy- dystę skaitlinę. Sulyg skaitlinių yra žinoma, kad savzudydystės daug dažniau atsitaiko tarp karėvių, daktarų, smuglininkų, chemikų, negu tarp kunigų, jurininkų, gele- zinkelio tarnautojų, peckurių ir t. t. Kitais žodžiais, į savzudydystę turi įtekmę ir asmens užsiėmimų budas. Toliaus yra žinoma, kad žie- mos laiku savzudydystės yra daug rečiau negu vasarą. Pradėdant žiemės mėnesiais ir artinantis prie vasaros, savzudydystę skait- lius kas mėnesį anga, kol apie gegužį ar birželį nepasiekia augš- čiausio laipsnio. Nuo šių dviejų mėnesių skaitlinė puola žemyn, atėjus žiemai, vėl pasiekia žie- miausio savo laipsnio. Pridurtina dar, kad dienos laiku daug dau- gian nusizudo negu naktia. Jeigu peržiūrėsimė savzudydystę rekordus, tai pamatysime, kad mokančiųjų rasyti tarp nusizud- džiusių yra daug didesnis skait- lius negu taip ydinamųjų anal- fabetų, tai yra nemokančiųjų rasyti. Tikėjimas taipogi turi savo įtekmės dalį į savzudydystę. Dau- giausia nusizudo protestontų, an- troje cilėje stovi katalikai. Dar mažiau savzudydžiu užtikame tarp žydų.

Kaslink amžiaus, tai reikalinga pasakyti, kad, pradėdant to metų amžiaus, juo metį skaitlius didi- nas, juo ir savzudydystės dažnėja. Amžiuje tarp 5 ir 10 metų taipgi atsitaiko, bet labai retai. Savzud- džių daugiausiai yra amžiuje tarp 55 ir 65 metų. Išskyrimą daro Rusija, kur labai išsiplatinę savzudydystė pastarais metais tarp jaunuolių. Pastebėtina dar, kad moteris šiame atvejyje yra lab- įau palinkusios nusizudyti jau- nesiamė amžiuje negu vyrai.

Kokįlais busidau? Čia tarpe vyrų ir moterų taipogi yra skirtu- mas. Taip vyrai daugiausia mėg- sta pasikarti, pasukui skandintis, nusisauti, pasipjauti, nusinuodi- ti ir t. t. Moteris gi pirmoje vietoje mėgsta nusiskandininą, toliaus, nusinuodinti, pasikarti ir t. t. Užbaigiant, reikalinga paste- bėti, kad savzudydystę vartoja ne vien tik žmonės. Atsitaiko ži- mi ir tarp kitokių gyvunų. Yra žinoma, kad skorpionas, ištikus dideliems karščiams įsmeigia gylį sau į galvą, iš ko turi mirti. Euo- dingostios kirmėlės (gyvatės, etc.) dažnai pačios save įkanda ir iš to galą gauna. Galop, daug yra lau- kinčių žvėrių, kurie, pagauti, nie- ko neėda ir stipma. Tai yra tai- pogai savo rūšies savzudydystė.

354. Kodėl sodnų šaltiniai pa- daryti dažniausiai taip, kad van- duo bėgtų per padaryto levo bur- ną? Labai dažnai atsitaiko, kad mes, kasdien susitinkdami su ko- kiū nors daiktu, ar papročiu ir, ji- jį vartodami, niekuomet nepasta- tome sau klausimo, iš kur tasai daiktas, arba paprotys yra kilęs. Jeigu mes butime aktyvesni ir daugiau žingeidautume tuom, kas apie mus arti yra, tai nekarta patirtume įdomių dalykų.

Tuos žodžius galima pritaikinti ir prie šiojo klausimo. Mes daž- nai matome, kad šaltiniai dau- giausia yra taip sutaisyti, kad vanduo teka per levo burną. Ko- dėl per levo, o ne kito kokio su- tvėrimo? Kai-kurie žmonės tą klausimą šlap aiškina: pas seno- vės egyptiečius Nilo upės van- dens išsiliejimas buvo vienu svar- biausių apsiereiškimų. Mat, Nilo vanduo, apsendamas Egipto iš- ilgą ir žemą lygumą, gerai sudrė- kindavo ir užmėzdavo žemę, ku- ri paskui išduodavo puikų der- lių. Jeigu nebutų buvę ty Nilo išsiliejimų, lyguma būtų buvusi vien tiktai tyrlankiu, ant kurio neaugtų net beveik jokių žolelių. Iš to matyti, kad Nilo išsilieji- mas buvo apsiereiškimu, nuo ku- rio prigulėjo visas egyptiečių ger- buvis. Vandens išsiliejimas pa- prastai atsitikdavo tuom tarpu, kuomet saulė buvo Levo san- žvaigždžioje. Egiptiečiai todėl le- vą skaitė simboliu gyvybės, ku- rią suteikia Nilo vanduo. Todėl jie ant visų savo šulinių ir šalti- nių uždėdavo levo galvą. Vė- liaus grekai ir romėnai, susipa- žinę su egiptiečiais, perėmė tą paprotį, dėti ant šaltinių levo gal- vą. Nuo romėnų tą paprotį, lai- kui bėgant, perėmė ir kiti euro- piečiai ir palengvėle ji po visur išplatino.

355. Kiek degtukų suvartojama kasdien Suvienytose Valstijose? Neskaitant visokių elektrinių ir kitokių prietaisų, kurios vartojama ugniai uždegti, Suv. Valst. kasdien suvartojama bilionas degtukų. Ką reiškia toji skaitlinė? Pažiūrėkime. Tam bilionui degtukų gauti reikalinga 25 aug- štų medžių. Visas degtukė- mės, kuršiai per vieną dieną yra Suvienytose Valstijose sude- ginamas, sveria 50,000 svarų, ir jam sukurti ir geležinkelio per- vežti reikėtų dviejų didelių pre- kinčių karų. Jeigu sudėti galas su- galu visą tą bilioną degtukų, tai mes gautume liniją apie 30,000 mylių ilgio. Kitais žodžiais ta- čiant, viena diena pas mus su- vartojamais degtukais mes galė- tume aplenkti visą žemės skri- tulį ir tai dar liktų mums didė- lė kruva, kurios ilgai užtektų ko- kiam nors miestui.

KLAUSIMAI. 356. Kaip smarkiai auga pirštų nagai? 357. Kur buvo sutverta pirma kariumenė? 358. Iš kur pavaina "O. K."? 359. Koki medžiai turi plačiausius lapus? (Atsakymai bus kitam numerį.)

ATSKAITA AUKŲ, SURINK- TŲ PAŠELPAI LIETUVIŲ 54-me ir 58-me SKYRIUOSE. (Iš generališko rubsiuvių streiko Didžiazijame New Yorke pradžioje 1913 metų).

Gerbiamieji aukotojai:— Pirm, negu pricisime prie atskaitos, turime jums paaiškinti, dėl ko ji taip ilgai nebuvo pagarsinta. Pačią atskaitą reikia nušviesti taip, kad ji kiekvienam būtų suprantama.

Dalykas štai kame: laike di- dziojo rubsiuvių streiko, kuomet tapome gana išvarginti, o streiko galo toli graūz nesimatė, tai nu- tarėmė atsiaukti į Lietuviską vi- suomenę, prašydami pašelpos. Tam tikslui tapo atspausdinta blankos ir išsiuėnėta po plačią šalį nekurioms ypatoms ir drau- gams, kad parankiau būtų rink- ti aukas: ant blankų gi buvo pa- žymėta, kad kiekviena blanka, su aukomis, ar be aukų, būtų grąži- nama atgal. Vienok atsitiko ki- taip.

Pasibaigus streikui reikia dary- ti atskaitą bei aukų pagarsinimą; daug blankų nėra. Prisiėjo rasi- nėti laiskus ir įieškoti blankų. Nekurie pasiaiskino, jogei jie ne- patėmėjo pasargos, kad reikia

blankas sugražinti; bet kiti nū- žodžio nepasakė, kur jie jas pa- dėjo—tai jie patįs tik apie tai ir žino... Dar kiti, vietoj žmoniškų pasiaiskinimų, pribraizė visokių nesąmonių...

Aukų įplauka: Šnuokta per blankas.....\$1,183.27 Šnuokta be blankų..... 2,773.95 Aukos Brooklyno ir New Yorko draugysčių..... 420.00 Nuosimtis nuo darbininkų algų. Kurie susitaikė su darbdaviais ir dirbo laike streiko..... 2,125.72 Per generaliską valdybę paskir- ta pašelpos..... 3,100.00 Visokių aukų įplaukė laike streiku abetaln..... \$9,602.34 Tuomet streikietėjų radosi 1,673 ypa- tos. Tokiu būdu kiekvienai ypatai pripuola aukų \$5.74.

Išlaidos: Pašelpos streikietėiams nuo sau- slo 17 d. 1913 m. iki 22 d. levo išmokėta..... \$12,002.00 Užlaikymas virtuvės..... 76.94 Advokatul užmokėta..... 505.00 Atmokėta streikietėiams, sėdėju- siems kalėjime..... 236.29 Bylos apelacija D. Paškevi- čiaus..... 200.00 Išpirkimas drg. Luckaus iš ka- lėjimo..... 500.00 Įvairios bilos — popierius, kra- sa, kelionės, pikietos ir t. 1,245.91 Šelpimas našlaičių..... 38.00 Spauda..... 8.20 Įludininkams už išlikūių die- nos iš darbo laike užbaigimo bytų po streiko..... 18.20

Abetaln išlaidos siekia \$14,826.48 Iš izdo unfjos 64 ir 58 skyrių išmokėta..... \$5,223.54

Mės, 54 ir 58 skyriaus rubsiu- viai, širdingai dėkojame visoume- nei už aukas. Išdavėme tokių atskaitą, kokią mes turime — tegul visuomenė sprendžia. Jeigu kas norėtų ką nors daugiau žinoti, galima atsi- saukti, o bus paaiskinta.

Selpimo komitetas: Pirm. J. W. Buchinsky, Rašt. A. Lelis, Izd. P. Mačys, Kom. atskaitos peržiūrėjimui W. Wichert, J. Chizius, Steponas Karvelis.

AUKOS TAUTOS NAMAMS VILNIUJE Per "Lietuvos" Redakciją: IS ST. JOSEPH, MO. D. L. K. Agirdo dr-istė už šiekėlių žemės..... \$10.50 D. K. Klimas \$5.00; A. Kubilius \$2.00; J. Zamulskis, \$2.00; Aleksandras Vait- kionis \$1.25. Po \$1.00 aukavo: K. Čikinskis, Ka- zimiera Vozgirdienė, Marijona Raski- lenė, K. Raskilas, Marijona Černaus- kienė, Juozapas Ziemblis, Justinas Ziemblis, S. Bruskiškis ir P. Balčiū- s. Po 50c. aukavo: V. Morris, S. Ta- mešaitis, A. Zaveckis ir M. Valašinas. Viso labo — \$32.75.

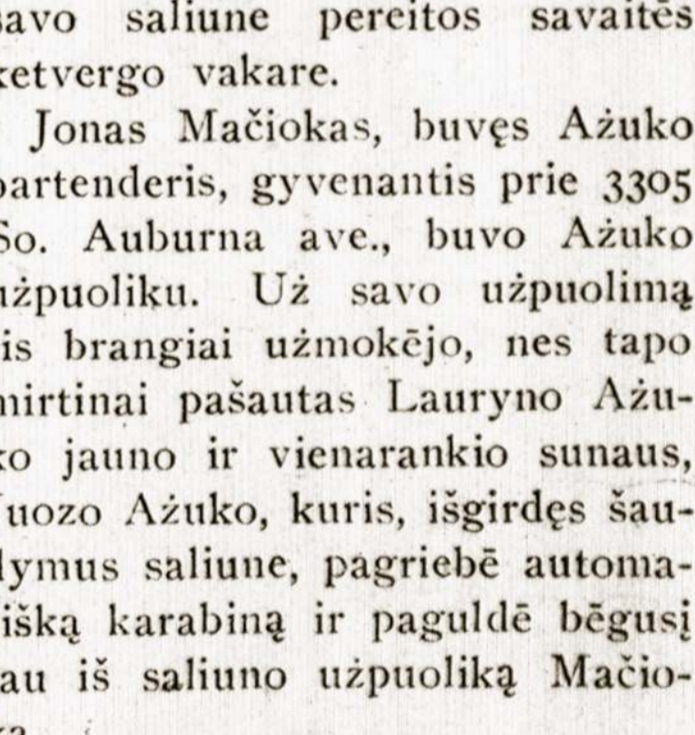
IS KENOSHA, WIS. Lietuvių Dainorių Dram. Dr-ja "Brieuė" (per A. Kvedar) už šiekėlių žemės..... \$10.50

VIETINĖS ŽINIOS.

Baisi užmušystė ant Bridge- porto. Laurynas Ažukas, vienas iš seniausių Chicago lietuvių, sa- vininkas salnino prie 33-čios ir Auburn gatvių, žymus politikie- rius ir plačiai čikagiečiams paži- stamas asmuo, tapo pašautas ir pavojingai suvarstytas kulkomis savo salnune pereinot savaitės ketvero vakare.

Jonas Mačionas, buvęs Ažuko bartenderis, gyvenantis prie 3305 So. Auburn ave., buvo Ažuko užpuolikū. Už savo užpuolimą jis brangiai užmokėjo, nes tapo mirtinai pašautas Lauryno Ažuko jauno ir vienarankio sunaus, Juozo Ažuko, kuris, išgirdęs sau- dymus salnune, pagriebė automa- tišką karabiną ir paguldė bėgusį jau iš salnino užpuolikū Mačio- ką.

Laurynas Ažukas. Mačionas prieš tulą laiką tapo Ažuko atstytas nuo bartende- rystės. Tą vakarą apie 8 val.

Laurynas Ažukas. Mačionas prieš tulą laiką tapo Ažuko atstytas nuo bartende- rystės. Tą vakarą apie 8 val.

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Seniausia ir tvirtiausia Lietuviška Banka Chicagoje.
Valdo kelesdešimts bagočiausiu Budinku ant Bridgeporto
Isteigta 1893 metuose.

- PRIMA** pinigus taupinimui nuo vieno Dolierio iki didžiausių sumų ir moka už juos 3 procentą metams.
- SKOLINA** pinigus pirkimui ir statymui namų Chicago mieste.
- PERKA** ir parduoda namus ir lotus ir stato kitiems namus ir štorus ant lengvų išmokėsčių.
- PERKA** ir parduoda Morgečius ir Bondsus, nešančius 4, 5 ir 6 procentą.
- ATVAŽIAVUSIEMS** Chicagon iškolektuoja jų pinigus paliktus kitose bankose.
- ISMAINO** ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant ruskų.
- SIUNČIA** pinigus į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svieto pigiai ir greitai.
- PARDUODA** šifortas ant visų linijų ir parupina nuo Rosijos konsulio pasportus važiuojantiems Lietuvon, Rosijon.
- BIZNIERIAMS** duoda Čekių knygeles, su kuriais tai čekiais jie apmoka algas, bilas ir visokias kitas išmokesčius. Čekiai yra praktiškiausias ir lengviausias budas vedimo rokundų biznyje. Jokis biznierių be bankos čekių negali šiandien atsakančiai savo biznį vesti.
- PADARO** Dovie rennastis, ir visokius kitus rejentališkus raštus gerai ir pigiai.
- PARSAMDO** Bankines Skryneles (Boxes) saugiausiai įrengtoje Bankoje, prie kurios nė vagis, nė ugnis negali prieiti.

Pinigus turi tik tie kurie čedyja, o sučedyja tik tie kurie Bankon deda. Užčedyk tik vieną dolierį sanvaitėje pačedamas jį Bankon ant 3 procento, tai

Per 1 metų turėsi	\$ 52.70
Per 5 metų turėsi	279.82
Per 10 metų turėsi	604.56
Per 20 metų turėsi	1418.26

Tai ką padaro vienas dolieris, o vieną dolierį sanvaitėje gali užčedyti kiekvienas žmogus. Tik reikia pradėti. Taigi pradėkite čedyti.

"Kurie šiton Bankon pinigų dėjo, tie šiandien perka namus, o kurie pinigus kuparėliuose kavojo, tie dabar gaudo vagius".

Šioje Bankoje gali pasidėti pinigų ir kitų miestelių lietuviai. Rašykite mumi, o gausite pilną informaciją.

Rašydami adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI BANK
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.
Atvažiauvusius iš KITUR MELDŽIAME aplankyti ir mūsų Banką.

BANKOS VALANDOS:

Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro.
Pavėdėliais, Seredomis ir Pėnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.
Nedėliomi nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

Sita Nedėdieni BUS LIETUVIŲ DIENA DIDŽIOJE ZEMES PARODOJE

Nėi viena tauta taip neatsižymi meile savo tėviškės, savo žmonių ir šalies, kaip lietuviai. Didžiosios Žemės Parodos vedėjai pripažįsta tą dalyką ir žino, kad jokia panašios rūšies paroda negali būti pilna, jaigu joj nebutų paskirta speciališkos dienos lietuvių tautai.

Speciališkai Lietuviški Dalykai.

Mūsų senos brangiosios Lietuovs dainos — tos dainos, kurias mūsų karžygiai dainavo — taipgi tos, kurios kvėpuoja jausmais ir jaunyste, bus galima išgirsti Žemės Parodoj per intaisytą čia stebėtiną Musolofoną, didį ir naujaisią išradimą.
Mūsų garsius dainininkus ir svieto didžiausius muzikantus galėsime čia girdėti dainuojant mūsų lietuviškas melodijas per naujaisią ir didžiausią muzikališką išradimą.
Būs taipgi lietuviški šokiai, kuriuos atliks parinkti šokikai po direkcija prof. Malinowskio, o prof. Francis Przybylskis suteiks šokiams muziką.
Prakalba, kurią galima bus girdėti visame Coliseum, pasakys lietuviškai vienas iš mūsų žymių tautiečių. Lietuvių kareiviskos ir gimnastikos organizacijos pilnoj uniformoj bus leidžiami į Coliseumą Lietuvių Dienoj Dykai.

Puikiausia savo rūšies Paroda, kokia kada nors buvo Amerikoje.

Jūs esate girdėję, kaip galima puikiai įsitaisyti ant žemės Amerikoje. Žemės paroda nurodo kelią, kokiū jūs galite pasinaudoti stebėtinai puikiomis progomis.
Ištisus mėnesius žmonės dirbo dėl parodos visuose kampuose Suvienytų Valstijų ir Kanados, ir viską sudarė naudai žmonių, kurie nori žinoti, kaip jie gali pasidaryti neprigulmingais išdirbinėdami žemę.
Suv. Valstijų valdžia, Kanados valdžia ir įvairios didžios valstijos, miestai, apskrėčiai ir dideli geležinkeliai — visi čia yra reprezentuojami puikiai išstatytais daiktais.
Pamatykite "Hawathą," kurią atloš Odžibvės Indijonai ant didžiosios scenos Chicagoje. Pamatykite dilginantį karinę šokį ir ceremonijas Juodos Kojos Indijonų vadovą. Pamatykite \$50,000 judomuosius pavaisklus ir stereoptikono parodas, kas yra rodoma visą laiką dykai. Ir tai yra tik mažumelis iš tukstancio kitų stebėtinų dalykų.

KOMITETAS.

Lietuvių Dienos Vedėjai:

JUOZAS ELIAS, pirmininkas

J. M. TANANEVICZ
A. BIERZYNSKIS
MIKAS MELDAŽIS
JONAS BAGDŽIUNAS
DR. K. ZURAWSKIS

ANTANAS OLŠEVSKIS
DR. L. A. GRAIČUNAS
JONAS EUDEIKIS
S. MARCINKEVIČIUS
A. ČARNECKIS

Viena įžanga duoda pamatyti viską.

LAIKAS: Nuo 10 ryto iki 11 val. vak., šiojomis dienomis ir Nedėdieniais.

Suaugusiems **50c** COLISEUM **25c** Vaikams

Rusiškas Dovie rennastis, Pasportus, Affidavitus, Kontraktus Pirkimo Namų ir Biznių ir Visokius kitus Rejentališkus Raštus Geriausia Padaro

LIETUVOS REJENTALIŠKAS BIURAS

Iškolektuoja vekselines paskolas, algas, dalis ir pinigus, paliktus kitose bankose Amerikoje ir Europoje greitai ir pigiai.

LIETUVOS REJENTALIŠKAS BIURAS

A. OLSZEWSKIO BANKOJE
3252 SO. HALSTED ST., CHICAGO.

BIURO VALANDOS:

Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 6 iki 9 vakarais.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 rytais

F. P. BRADCHULIS

Attorney & Counselor at Law
30 N. LaSalle St., Cor. Washington St.
Stock Exchange Bldg., Rooms 1107-1114
Telephone Franklin 4478
Lietuviškas advokatas, baigęs teisių mokslus Amerikoje. Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališkas visuose teismuose (suduose).
Gyv. 312 S. Halsted St., arti 31-mos
Telephone Yards 2390

K. ZURAITIS PIRMAEILINIS BUFETAS

Saltas alus, gera degtinė, kvėpianti cigareta. Pirmas sveičius knuščindingiausiai.
3200 SO. HALSTED ST.

ADVOKATAS KAZIS KRAUCUNAS.

Buvęs 9 metų skyriaus viršininkas, inspektorius Suvienytų Valstijų imigracijos turti vienas iš geriausių Advokato, Profesor, Solicitor ir Counselor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir departamentų skyriuose. Gavimui patarimų kreipkitės laišku, įdomiai kruose žmonių atakymai. Vedimui svarbių bylų ir reikalų priėmimas ypatingai į visas Vahaiškas ir miestus su visų profesionalu. Adresas:
KAZIS KRAUCUNAS
ATTORNEY-AT-LAW
403 Lyon Building SEATTLE, WASH.

CHICAGOS LIETUVIŲ DOMAI.
Gerbiama Chicago Dvystėms ir vieta, kurioje tik renga ballus, vakarus, teatrų ar kitokias pramogines atėinančias metais, apkelbiu, kad an sau pasirėngs visuose atitinkimuose sutaisyti juna kuogrāžlausią muziką. Todėl, rengiant teatrų, ballus ir tt. su muzikos dalykais, kreipkitės prie manęs. Taipgi pranešu, kad savo namuose duodu vaikams ir suaugusiems pamokas ant smulkos ir piano.
P. V. SARPALIS,
3259 So. Halsted st., Chicago, Ill.

JONAS KULIS
3259 So. Halsted st., Chicago.
"LIETUVOS" AGENTAS
Lankosi Chicagoj, užrašinėja "Lietuvą". Renka apgarsinimus ir šiaip spaudos darbus. Perka namus, lotus ir parduoda. Ir šiaip suteikia informacijas biznie reikaluose.
A. Olszewski,
"Lietuvos" leidėjas, 3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

NEW CITY SAVINGS BANK
4601 So. Ashland ave., Chicago.
Geo. L. Ukeo pres. St. Marcinkevič vice-pres. A. J. Bierzynski išdirininkas.
Pirma bankon pinigų ir moka 3% už sudėtus pinigus mūsų bankoje duodame čekių knygutę, iš kurios parasyti čekiai tinka visur. Skolina pinigų ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Išamoda bankines skryneles (boxes) po \$2.50 metams. Parduoda šifortas ir simūnia pinigus į visas svieto dalis.
Bankos Valandos: Pavėdėliais, seredomis, ketvergais ir subatomis nuo ninkais ir pėnyčiomis nuo 8 ryto iki 8 ryto iki 9 vakaro; nedėliomis, utar-6 vakaro.

Gaunama "Lietuvos" Knygyne: "VAIVORYKSTĖ"
Literatūros ir dailės laikraštis. Išėina kas 3 mėnesiai iš Vilniaus. "Vaivorykštėj" telpa apysakos, novelės, dramos, eilės — kaip originalės, taip geresnųjų svietinių literatūrų vertimai.
Pirmoji knyga 1913 m., pusl. 208 Kaina \$1.00.
Pinigus stūnėiant adresas:
A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. A. L. Graičunas
GYDO INVAIRIAUSIAS LIKAS
3310 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Telefonas Yards 3162

CHICAGO, ILL.
Juozas Alešas, 8374 Rerkoff ave.
Juoz. Braknis, 3327 Lowe ave.
Ed. Butkevičia, 3153 Emerald ave.
John Bimba, 1801 S. Johnson st.
Antanas Grišius, 708 W. 17th Pl.
W. Gažauskas, 10759 S. Michigan av.
Adomas Jodelis, 818 W. 18th st.
Julius Kavupas, 2232 W. 24th st.
J. A. Rimkus, 929 W. 29th Pl.
Jonas Visockis, 8139 Vincennes Rd.
Ant. Zelnys, 3240 S. Morgan st.

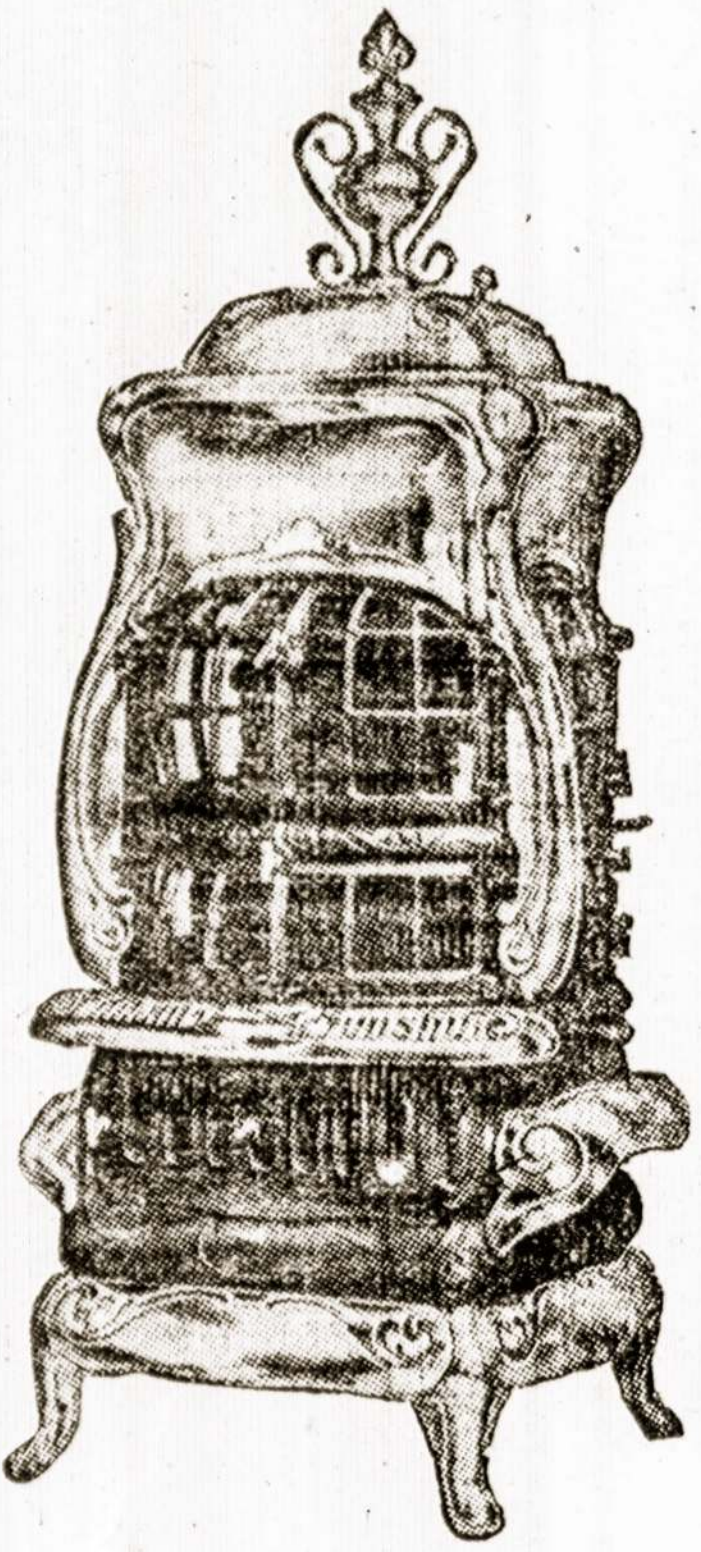
KELIAUJANTI AGENTAI:
Jonas Dabulskis,
Petras Pilonas,
S. Safranauškas,
Kl. Vilkevičia,
Jonas Kulis,
Petras Vaitiekunas.

Kiekvienas gali išmokti barborystėse trumpu laiku ir galite padaryti pinigų kol mokinatės. Rašykite, klausdami informaciją. Nossokoff's Barber College, 1302 Penn ave., Pittsburg, Pa.

LIETUVIŠKA BANKA
Town of Lake Savings Bank
Joseph J. Elias, Savininkas
4600-4602 S. Wood St., Chicago.
Primame pinigų į Banką užėdėjimui nuo vieno doliaro ir daugiau ir mokame trešig procentą ratomis ant metų. Stūnčiame pinigų į visas svieto dalis pigiai, greitai ir teisingai, o svetimų žemųjų pinigų mainome, perkame ir parduodame. Parduodame šifortas ant visų linijų ir krajų ir iš krajų, taipgi tikėtus ant geležinkelių po visą Ameriką ir Europą.
Mūsų Banka išdirba visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodą lietuviams visokiuose atsitikimuose ir reikaluose ypatingai ir per laiškus. Tik kreipkitės viršimintu antrašu.
Jonas Janušas,
2098 Canalport ave.
Chicago, Ill.

SOUTH HALSTED FURNITURE HOUSE

3224-3226 South Halsted Street, CHICAGO.

Turi didžiausia Furničių pasirinkimą ir parduoda pigiau kaip visi kiti.

KODEL MĖS GALIME PIGIAU PARDUOTI?

Todėl kad mūsų štoras talpinasi savame name, ir užtai randa mumi nekaštuoja. Mės perkame visus tavorus slaciai iš fabriko už gatavus pinigus ir už tai juos gauname pigiau kaip kiti. Mės turime savo automobilių ir todėl pristatymas tavorų kostumeriam kaštuoja mumi pigiau negu tiem, kurie arkliais vežą. Todėl tai mės ir galime parduoti pigiau kaip kiti.

Turime didelį pasirinkimą visokių pečių: apšildymui kambarių, virimui bei kepimui valgių, minkštomis bei kietomis anglimis ir gazu. Kiekvieną pas mus pirktą pečių gvarantuojame. Jeigu gerai nekeptų arba netrauktų dūmų, apsinaiome ant naujo pečiaus arba įmokėtus pinigus gražiname. Mūsų kainos yra pigesnės negu kitose krautuose, patarnavimas greitas.

Mės parduodame už pinigus ir ant išmokėsčių. Kas neturi visų pinigų, ant sykio, mės duosime ant išmokėsčių. Mės parduodame savo tavorus netikėtai Chicagos mieste, bet ir į kitus miestelius juos pristatome.

MUSU STORAS YRA ATIDARYTAS IR VAKARAIŠ:
Utarinkais, Ketvergais ir Subatomis.

Kas neturite laiko dieną, galite pribūti vakarais.

SOUTH HALSTED FURNITURE HOUSE
3224-3226 So. Halsted St., CHICAGO.

GERA PROGA!

Gramatika angliškoscilbos mokyklisbe mokytojo (apdaryta) \$1.00
Valika Drugas arba kaip mokytojo... 15c
Naujas Budas mokyklis rašyti be mokytojo... 10c
Aritmetika mokinimuisi rotandų, su pavoiškiais (apdaryta)... 35c
Viso \$1.60

Kas atsina išskiepą šita apgaršnima iš "Lietuvos" ir \$1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c pigiau.

P. Mikolainis
Box 62 New York City

Lietuviškas Graborius.

Užsimu laidojimu numirusių ir nelalkau automobilu, parsamdu ant vesellu, krikštynų ir pagrabų už pigesne pake, kaip visi kiti. Pribūnu į visas miesto dalis labai greitai, — dieną ir naktį.

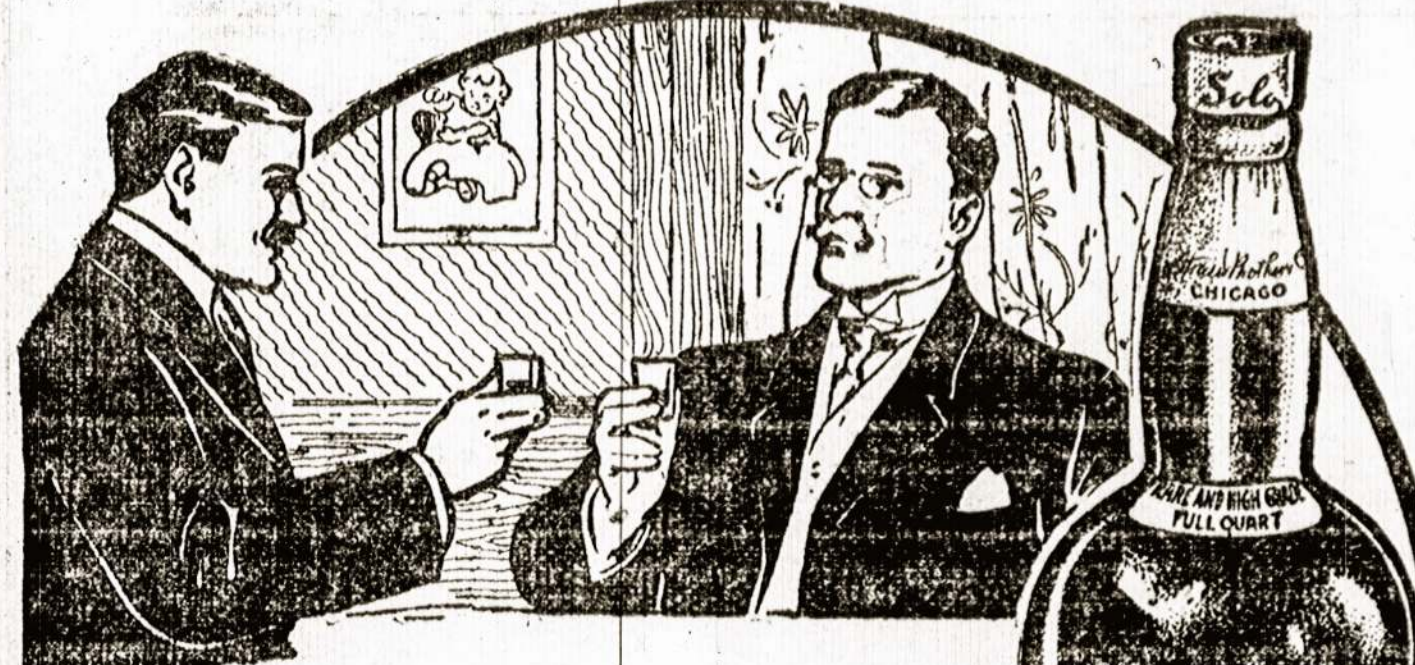
J. A. PETROSIOUS

3218 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Telephone DROVER 2186.

2 KATALIOGAI DYKAI!

Visų Lietuviškų KNYGŲ nuo seniausių iki naujausių laidos, pilnas naujas katalogas, 80 pusl., bus pristigtas DYKAL MYLETOJAI MUZIKOS, čia gali gauti gerų muzikališkų instrumentų katalogą, įvairiausių armonikų, koncertinų, klernetų ir t. t.

Rasant man laiška, pamiešk katra KATALOGA, prisišti, ar abu kartu? Rašykite, kaip į planetojai agentai iš mažesnių miestelių, pardavinėti knygas ir laikius popierius. Adresas: M. J. DANĖJONAITIS, 903 W. 33rd St., CHICAGO, ILL.

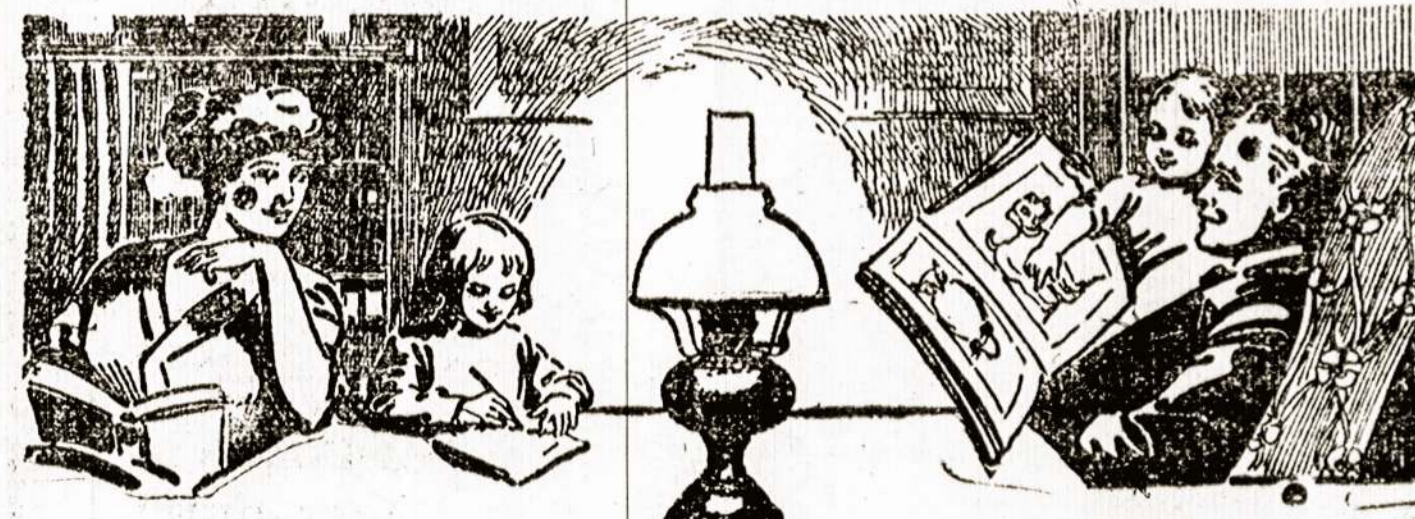
Turek Savo Namuose

Geriausią Degtinę (arielką) jei nori buti sveikas ir tureti kuom pavaišinti savo mylimą svečią. Daktarai rekomenduoja už geriausią degtinę

S-O-L-O Rye

Kaipo Skany, Tvirtę ir sveiką gėrymą Geriausiai pastiprinanti, priimana, skani ir sveikiausia stalava degtinė.

Gaunama visuose geresniuose Salionuose STRAUS BROS. CO., Išdirbejal, DEPT L. CHICAGO, ILL. 216 W. Madison St. A. CHAPOSKE, ir T. PODLASKIS Lietuvių agent

Šviesa Namams.

Skaitymui, siuvimui, vaikų mokymuisi, visokiam vartojimui namie — geriausia lempa, kurią jūs galite nupirkti, yra Rayo. Jokia žerėjimo, jokio m'rgėjimo. Šviesa minkšta ir aiški. Jūs galite prie jos skaityti arba dirbti, nepakenkdami savo akims. Rayo yra žemos kainos lempa, bet jūs negalite gauti geresnės šviesos už by kokią kainą.

Rayo lempos apšviečia daugiau negu tris milijonus namų.

The Rayo Lamp.

Uždegama, nejud inant kamino arba dangščio. Lengva išvalyti ir įdėti knaig. Nedu išuoga. Ekonomiška. Padaryta įvairiuose stiliuose ir visokiems tikslams.

Pas Vertelgas Visur.

STANDARD OIL COMPANY
(An Indiana Corporation)

Bell Telephone System

Tikimasi, kad jokia Vieša Tar-nystė neina ranka į ranka su Diena ir Minuta, kaip Telefonas.

Greitai atsiliesdamas į visuomenės reikalavimus, Bell sujungimų skaitlius yra dabar pakilęs iš viso į 7,000,000 telefonų, t. y. užauga 140% paskutiniuose ketviriuose metuose.

Kiekvienas tikisi, kaipo p'aprasto dalyko, kad esant is po šonu telefonas turi buti įrankiu akymirksnio susinešimo su by kuom, ar tai skersai kelią, ar tai tukstančio mylių atstumoje.

Užduotis užlaikyti sulyg "šios dienos" įrengimą ir organizaciją ir plotą, viskam taip baisiai vystanties, yra stebėtina išrišta Bell Sistemo.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

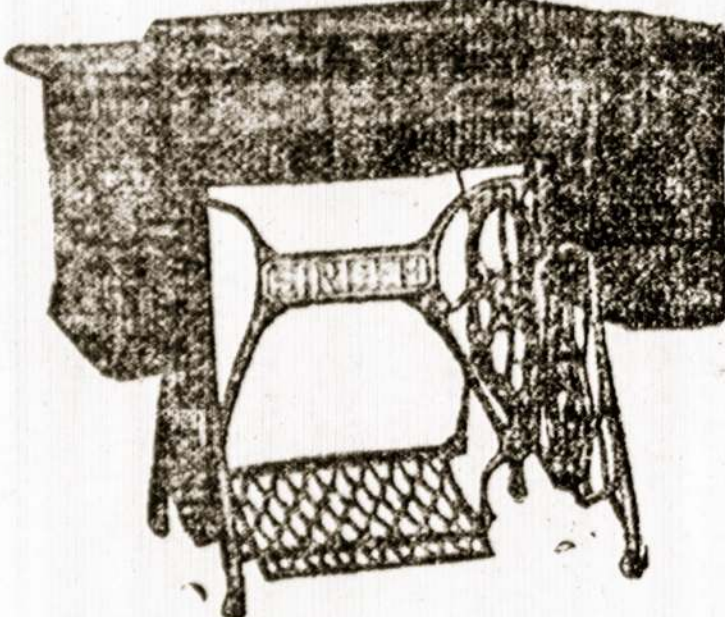
ANOLA ANTI-PAIN BALM

Nuo peršalimo, Kosulio, Kataro, Uždegimo pažandžių, Nervų skausmo, Gerkles skaudėjimo, Užkimimo, Galvos skaudėjimo, Strėnų ir muskulų skaudėjimo, Grypos, Reumatizmo, Podagros ir daug kitų skaudulių. Anola yra geriausiai ir pasekmingiausiai išlaikiniu vaistu kaip seniems, taip ir jauniems ir vaikams. Prekė 50 centų, su pristatymu 55 centai.

Atsiųskit 10c pristatimui mažos bandymo skrynutės Anolos ir persitikrinkit apie jos gerovę. Adresuokit:

S. K. SASS, Dept. 6, Chicago, Ill.
1725 W. 18th St.

Geriausios Elidamos Mašinos yra "SINGER"

Mės jau parduodame ir išnokiname siuti. Turime atsipaig Lietuviškole kalboje knygas, pagal kurias galima greitai ir gražiai išmokti siuti visokius siuvinius. Mės parduodame mašinas nebrangiai, pradėdant nuo \$3.00 iki \$50.00 gvarantuojam kiekvieną mašiną ant 16 metų. Taipgi atsaisome senas mašinas. Mums nedaro skirtumo, kur mašiną reikty pristatyti, nors Rusija. Musų storas randasi po šiomi adresu:

ANTANAS VISBARAS,
3239 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Telephone Yards 4528

METRAŠTINIS-ALMANACHAS "SVITURYS"

Su Kalendorium 1913 m. Jono Rinkevičiaus Išleistas, 2-ri metai. LITERATUROS SKYRIUJE TELPA: L. Geros "Geradariai—eilės", "Beaustanti ausrelė...—Pileša dviem pavelsiais", "Dainius ir žmonės"—eilės, "Ramunės"—eilės. J. Seiniaus "Sapnas"—gyvenimo pasaka.

M. Vitkaus 1) "Ant vandens," 2) "Baltasis Gvazdikas," 3) "Gelsvoji rožė," 4) "Laisvoji lanka,"—eilės. L. Pelėdos "Dėl saviškių"—iš gyvenimo vaizdėlia.

A. Vienuolio "Besidionė"—iš gyvenimo žmonių apysakė. Dagio "Širdžių susilartinimas." M. Gustatėlio "Naujienoms Metams"—Fragmentas.

Žemkalnio "Blaivininkų Pirmininkas"—Monologas.

Toliau seka Mokyklos, Musų fabrika, Šelpiniai fondai, Musų artistų kuopos, Artistų surašas; Vilniaus kronika. Surašas visų Lietuviškų laikraščių Lietuvoje ir Amerikoje išeinančių su jų adresais ir kainomis. Kronika 1912 m. Sausio, Vasario, Kovo, Balandžio, Gegužės, Birželio, Liepos ir Rugpjūčio mėnesių. Ant galo Informacinių skyrius. Viso 253 pusl. Kaina 65c

Užsisakant ir pinigus stūniant adresuokite:
A. OLSZEWSKI
8252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

ANTANAS A. ŠLAKIS ADVOKATAS

Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališkas visuose teismuose (suduose). Peržiuri abstraktus ir padirba visus kitus legališkus dokumentus.

MIESTO OFISAS: Room 510 Ashland Bldck Cor. Randolph and Clark Sts., CHICAGO Telephone RANDOLPH 1307

BRIDGEPORTO OFISAS: 3255 So. Halsted Street (Priešai 33rd gatvę) VAKARAIŠ: nuo 7 iki 9 val., išs. triant nedėliās Telephone DROVER 5326

D-re Maria Dowiatt-Sass Moterų ir vaikų ligų specialistė

Ofisas 1725 West 18th Street Tarp Paulina ir Wood gat. Phone Canal 1203 Valandos: nuo 9:30 iki 12:00 val ryto nuo 7:00 iki 9:30 val. vak. Nedėlioms nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto

Rezidencija 5208 W. Harrison Street Tel. Austin 737 Valandos: tiklatai iki 9:00 kiekvieną rytą

NEBO CIGARETTES

10 FOR 5c

Geriausias iš visų rūšių TYRAS—TIRŠTAS—UŽGANĖDINANTIS Ypač gera rukyti tā, kurs yra "sauniai geras."

Garsinkitės "Lietuvoje."

28 metų senas laikraštis "VIENYBE LIETUVNINKU"

EINA KAS SEREDA, BROOKLYN, N. Y. ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metams tik \$2.00; pusel metų \$1.00. Užbrėžiuose; metams \$3.00; pusel metų \$1.50.

RAŠYK ADRESU: J. J. PAUKŠTIS & Co. 120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

MOKYKLA ŠOKIŲ.

Prof. Julius Salkauskas užtikrina, kad išmokys šokti kiekvieną jauną ar seną. Išmokiniu vaiss 6 metų, taip, kad gali drįsiai eiti šokti publikoj. Taipgi išmokiniu ir kitus šokius su kolekt vakarų. Mokiniu kas vakaras. Lektorios yra nuo 7 val. vak. iki 11 val. Prof. Julius Salkauskas praneša visiems, kurie nori išmokti šokti, atoti dienomis nuo 9 valandos ryto ir net iki 11 valandai vakare. Taipgi mokiniu visokius šokius Buck & Wing, Buck Skirt, Irish Jig, Clog, Spanish Waltz, Waltz, Two Step, Slide Step, Firma Lietuviška Mokykla Amerikoje, Mokytojai: Miss Antanina Kietaler, Miss Joanna Waleis, Prof. Julius Salkauskis, 1843 S. Halsted St., Chicago. Kas Pėtnyčios ir Šubatos vakarų mokinam šokti dovantai. Phone Canal 3762.

DR. K. DRANGELIS LIETUVYS DENTISTAS

VALANDOS: nuo 9 ryto iki 9 vakare 3261 So. Halsted St., Chicago, Ill. Priešai A. Olszewski Banką

ATPIGO LIETUVIŠKI REKORDAI!

Mės dabar turime 30 lietuviškų įvairioms dainoms rekordų, kurie iki šiol parduoti po \$2.00, dabar partraukėme didelį transportą iš Lietuvos ir gavome pigiaus, taip kad dabar parduodame po \$1.00 su pristatymu.

Parasykite mums savo adresą, o mes prisiūsim katalogą, iš kurio galite pasiskirti ir apsiūsti lietuviškom dainoms ir deklamacijoms rekordus. Adresuokite: A. OLSZEWSKI, 8262 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Geriausia Lietuviška Aptieka

F. A. Jozapaitis, aptiekorius ir savininkas, savo aptiekoje užlaiko visokių vaistų ir išlido visokius receptus. Taipgi mano aptiekoje galima gauti visus lietuviškus daktarus; podraug ir angliškus. Mano aptiekoje autelikių geriausi patarinai ir kas ko reikiama. Laikais tik tiems atskam, kurie prisimėcia už 2c stampą.

F. A. JUOZAPAITIS APTEKORIUS
3601 S. HALSTED ST., CHICAGO Telephone Yards 155 arba Yards 651

Dr. J. KULIS

Lietuvis Gvntvotas ir Chirurgas
32,9 So. Halsted St., Chicago, Ill. Gydo visokias ir kas moterų, vyru ir vyru. Speciališkai gyvi limpančias užsisėnėjusias ir paslaptingas vyrų ligas.

Dr. G. M. Glaser

Šiuometi apreiškiu pagodotai visuomenai, jog šiu seniausius gydymo an: Bridgeporto, praktikuojant per 22 metus, perkėliau savo ofisą ir gyvenimą į savo ločną namą po numeriu 3149 S. Morgan St. Kertė 32-ros gatvės. Telefonas Yards 687.

Mano ofisas aprūpintas naujausiais budais gydymo. Visus ligonius stengsiuosi užganėdinti kaip ir lig šiol. Pasitikėdamas, jog gerbiama publika ir tolius mane rėms, esiu namie ant kiekvieno pareikalavimo dieną ir naktį. Esiu specialistas ligose vaikų, moterų ir vyrų ir užsėdintose ligose. Darau visokią operaciją. Liekuosi su pagarba.

Dr. G. M. Glaser
3149 S. Morgan St.
Kertė 32-ros gatvės.

Dr. O. C. HEINE DENTISTAS

OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat. (Dyvanais virš aptiekos), CHICAGO, ILL.

KATALIKAS

"Katalikas" yra 12-kos puslapio, didelio formato ir suteikia svarbiausių žinių iš Amerikos. Lietuvis ir iš viso pasviečio. "Katalikas" metams \$2, pusėj metų \$1. Užsiraityt "Katalikas" galima kiekvienam laike. Rašykite tuojau, o gausite vieną "Kataliko" numerį pamatytį veitui.

J. M. TANANEVICZ,
3249 S. Morgan St., Chicago.

"DRAUGA"?

"DRAUGAS" yra 8-nių puslapio didžiausio formato, vedamas geriausių redaktorių. Rasi jame geriausių raštinių raštų ir visokių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio. "DRAUGAS" gildina svarbiausius gyviusius lietuvių reikalus.

"DRAUGAS" atsielna metams \$2, pusėj m. \$1 Užsienio metams \$3, pusėj metų \$1.50 Rašydami laiškus adresuokite DRAUGAS PUB. CO. 2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

Leveskio Prekybos ir Kalbų

Dieninis ir Vakarinis Mokykla. Mokymams: 1. Pradinis (Pirėngiamas) Kursas, 2. Prekybos Kursas pagal Amer. planą, 3. Prekybos Kursas pagal Rusijos planą (dėl manaučių gėjų Lietuvoje). Lietuviška, Angliška, Vokiška ir Rusiška (pagal orą ir Lenkiškai). Del smulkesnių žinių kreipis ypatingai arba per lietuviškus amžius: G. J. LEVESKIS, Vėdėlis Mokyklos 3108 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Seniausia Lietuvių uželga pas JUOZUPĄ RIDIKĄ

Užlaiko vjeokius pirmo skyrusio gėrimus ir kvėpentius cigarus ir Gražią Naują Svetainę Susirinkimams, vestuvėms, baliams ir tt. Širdingas pėriam mas ir broliška roda kiekvienam 8253 Illinois St., Kertė 33rd

Telephone Yards 2750 GERIAUSIA ŠOKIŲ MOKYKLA CHICAGOJE.

Kurioje gali tikėvėnas gerai ir gražiai išmokti šokti į trumpą laiką ir už labai mažus pinigus. Vatiknai ar merginos, kurie nemoka šokti, niekuomet negali užganėdinti savęs ir negali turėti linksmas laikus, nes yra taip, kaip nauktis, o kuomet mokl gėrai šokti, visuomet bus linksmas ir kitų paguodojamas.

Norinti mokytis, mēldžiū, atsilankykite po numeriu: 836 W. 33RD ST., CHICAGO, ILL. Artl Morgan gatvės, Mokinama: Panedėlyje, Utarninkė ir Ketvergų nuo 8 iki 10:30 vak. Mokytojai: Prof. F. L. Jankauskas, Miss B. Tisatti.